

1 KORINTHE

9:16-10:33

Paulus stelt liefde, zelfbeheersing en het behoud van anderen boven het opeisen van eigen rechten.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/1-korinthe/9-16-10-33

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Vrijheid en rechten opgeven uit liefde	4 min	5
2	Paulus ziet af van zijn recht op onderhoud	3 min	7
3	Evangelieverkondiging als opgelegde taak	3 min	8
4	Vrijwillig meer doen dan je plicht	2 min	11
5	Ondersteuning ontvangen of betaling eisen	2 min	12
6	Vaste vergoedingen en vrijwillige giften	3 min	13
7	Salaris en financiële verantwoording	3 min	14
8	Vrij zijn en vrijwillig iedereen dienen	4 min	16
9	Iedere christen zoekt het behoud van anderen	2 min	18
10	Paulus past zich aan Joodse gebruiken aan	3 min	19
11	Leven als een heiden binnen Christus' wet	2 min	20
12	De wet van Christus en de sabbat	2 min	22
13	Rekening houden met een zwak geweten	2 min	23
14	De wedloop en de onvergankelijke krans	3 min	24

15	Zelfbeheersing om samen de prijs te winnen	5 min	26
16	Aanwezig zijn bij occulte bijeenkomsten	3 min	29
17	De strijd om het lichaam te beheersen	4 min	31
18	Verwerping en het verlies van behoud	2 min	33
19	Israëls uittocht als beeld van ons behoud	4 min	34
20	Christus als de rots die Israël volgde	3 min	37
21	Afgoderij en hoererij brengen Gods oordeel	3 min	38
22	Christus verzoeken en morren tegen God	2 min	40
23	Lichamelijk oordeel of geestelijke dood	3 min	41
24	Afgedwaalde gelovigen en verlies van behoud	3 min	42
25	De laatste dagen in het Nieuwe Testament	4 min	44
26	De overgang van het oude naar het nieuwe	3 min	46
27	Gods uitweg benutten en verleiding ontvluchten	3 min	47
28	Getuigen zonder zondig gedrag goed te keuren	5 min	49
29	Zekerheid en het opvolgen van Gods waarschuwing	2 min	51

30	De tafel van Christus en die van demonen	6 min	52
31	Offervlees op de markt en bij ongelovigen	3 min	56
32	Alles is van God: eten met oog voor anderen	2 min	58
33	God eren en Christus' voorbeeld volgen	3 min	59
	Om verder te lezen		61

1

Vrijheid en rechten opgeven uit liefde

We pakken de draad op waar we de vorige keer gebleven zijn, bij 1 Korinthe 9, vers 16, want we waren tot en met vers 15 gekomen. Hoewel de bespreking doorgaat tot en met vers 23, is vers 15 een redelijk goede plek om midden in een hoofdstuk te stoppen. Daar eindigt namelijk een onderdeel van wat Paulus zegt, en hij slaat een iets andere richting in.

In hoofdstuk 9 geeft Paulus zijn eigen gedragslijn als voorbeeld dat de Korintheïers moeten navolgen. Dat geldt vooral voor degenen die op hun eigen rechten staan en eisen dat ze geen kritiek krijgen als ze doen wat ze maar willen, zelfs als ze daardoor anderen laten struikelen. In het specifieke geval waar Paulus zich zorgen over maakt, voelden sommige Korintheïers zich kennelijk vrij om vlees te eten dat aan afgoden was geofferd. Ze gingen blijkbaar zelfs zover dat ze deelnamen aan de feesten die in de afgodentempels werden gehouden. Het kon hun niet schelen dat sommige andere christenen daar moeite mee hadden of erdoor zouden kunnen struikelen. Die christenen zouden hun voorbeeld kunnen volgen, terwijl ze daar geestelijk niet tegen bestand waren. Zo zouden ze geestelijke schade aan hun ziel kunnen oplopen.

Paulus zegt dat, ook als we erkennen dat we inderdaad deze vrijheid hebben om vlees te eten dat aan afgoden is geofferd, we onze vrijheid niet mogen gebruiken als middel om onze broeder iets liefdeloos aan te doen. Liefde is beslist belangrijker dan eten, en zelfs dan kennis. Ze baseerden hun vrijheid en hun handelwijze namelijk kennelijk op de bewering dat ze meer dan anderen wisten over de ware aard van de dingen. Omdat ze wisten dat afgoden niets waren, voelden ze zich met die kennis vrijer om met

afgoderij te gaan flirten, zonder het gevoel te hebben dat ze er noodzakelijkerwijs aan deelnamen. Hoewel ze die kennis misschien hadden, was liefde belangrijker, zei Paulus. In hoofdstuk 8 zei hij:

En wat de afgodenoffers betreft: wij weten dat wij allen kennis bezitten. De kennis maakt opgeblazen, maar de liefde bouwt op.

1 KORINTHE 8:1

Vanaf hoofdstuk 9, vers 1, geeft hij zijn eigen voorbeeld. Hij heeft een groot aantal voorrechten waarop hij als apostel aanspraak zou kunnen maken. Als apostel zou hij kunnen eisen dat degenen die hij diende in zijn levensonderhoud voorzagen. Alleen al als christen heeft hij de vrijheid om te eten of te drinken wat hij maar wil, precies zoals de mensen die hij aanspreekt dat voor zichzelf opeisen. Hij heeft het recht om getrouwd te zijn, zoals andere apostelen dat recht duidelijk hadden en er gebruik van maakten.

Paulus maakte geen gebruik van deze rechten. Hij besloot van al die dingen af te zien, omdat hij vond dat het op de een of andere manier niet goed zou zijn voor de voortgang van het Evangelie als hij elk recht dat hij had zou opeisen. Als hij bepaalde dingen at die hij mocht eten, zou dat zijn getuigenis misschien niet ten goede komen. Hoewel hij ze kon eten, zou het zijn getuigenis kunnen belemmeren. En hij zou dan net zo lief niet eten, als het mensen zou laten struikelen en het Evangelie zou belemmeren.

Zo waren er misschien ook momenten waarop hij dacht dat het fijn zou zijn om een vrouw te hebben, maar dat zou hem als rondreizend prediker in sommige opzichten beperken. Andere mannen kunnen dat doen, maar hij vond:

En ik wil dat u zonder zorgen bent. De ongehuwde draagt zorg voor de dingen van de Heere, hoe hij de Heere zal behagen. Wie echter gehuwd is, draagt zorg voor de dingen van de wereld, hoe hij zijn vrouw zal behagen.

1 KORINTHE 7:32-33

Hoewel het huwelijk bepaalde vertroostingen biedt die een ongetrouwde man niet heeft, vond Paulus toch dat het ter wille van het Evangelie voor hem beter was om ongetrouwd te zijn.

Hij zegt dat wanneer mensen zichzelf niet op de eerste plaats zetten, maar een hoger belang vooropstellen, vooral het wel en wee van het Koninkrijk van God, ze soms dingen opzij zullen moeten zetten die ze met recht niet opzij zouden hoeven te zetten. Dat doen ze vrijwillig. Ze doen het niet uit wetticisme. Ze doen het uit liefde voor de broeders en uit zorg voor de voortgang van het Evangelie.

2

Paulus ziet af van zijn recht op onderhoud

Tot en met vers 15 van hoofdstuk 9 heeft Paulus bijvoorbeeld krachtig onderbouwd dat hij, als hij dat wilde, het werken achterwege zou kunnen laten, of van werken zou kunnen afzien. Zoals ze wisten, zag hij niet van werken af. Hij heeft achttien maanden bij hen gewoond. Het grootste deel van die tijd woonde hij bij Priscilla en Aquila en werkte hij als tentenmaker, zoals we in Handelingen hoofdstuk 18 lezen. Ze kenden hem als iemand die werkte.

Apollos werkte waarschijnlijk niet voor zijn levensonderhoud wanneer hij in de stad kwam, en Petrus naar alle waarschijnlijkheid ook niet. Om te beginnen konden ze dat waarschijnlijk niet. Ze vestigden zich daar niet zoals Paulus dat deed. Ze waren op doorreis en lieten zich daarom onderhouden door de giften van de mensen in de gemeente. Maar Paulus stond zichzelf dat niet toe. Hij werkte in plaats daarvan.

Hij wil duidelijk maken dat hij niet voor deze aanpak koos omdat hij op de een of andere manier het gevoel had dat hij het niet waard was om onderhouden te worden. Hij geeft veel redenen waarom hij het wel waard zou zijn om onderhouden te worden.

Blijf in dat huis en eet en drink wat u door hen voorgezet wordt, want de arbeider is zijn loon waard. Ga niet van het ene huis naar het andere huis.

LUKAS 10:7

Iedereen die werk verricht, verwacht voor dat werk betaald te worden. Degenen die in de tempels werken, zowel in Jeruzalem als in heidense tempels, leven van de dingen die naar de tempel worden gebracht. De Heere Zelf heeft het geboden, en de wet zelf zegt het ook: degene die werkt, moet kunnen eten. Paulus zegt dus: 'Hierop zou ik zeker aanspraak kunnen maken.' Maar hij zegt in vers 15:

Ik heb hiervan echter geen gebruik gemaakt. En ik schrijf dit niet opdat dit mij alsnog ten deel zal vallen, want ik zou liever sterven dan dat iemand mijn roem van zijn inhoud zou ontdoen.

1 KORINTHE 9:15

Wat hij zegt, is: 'Ik wil niet dat jullie denken dat ik hier nu een punt van maak omdat ik mijn beleid verander. Jullie weten dat ik eerder geen geld van jullie heb aangenomen. En nu ik zo'n krachtig betoog houd voor mijn recht om geld van jullie aan te nemen, wil ik niet dat jullie denken dat ik dit betoog houd om te zeggen dat ik nu wil dat jullie me geld geven, want dat wil ik niet.' Hij zegt zelfs dat het voor hem beter zou zijn te sterven dan dat iemand zijn roem teniet zou doen. Hij heeft nog niet gezegd waarop hij zich beroemt, en daar gaat hij nu op in. Daar gaat de rest van de bespreking tot en met vers 23 eigenlijk over: waarop hij zich in het bijzonder beroemt. Hij zegt in vers 16:

3

Evangelieverkondiging als opgelegde taak

Als ik het Evangelie verkondig, is er voor mij namelijk geen reden tot roem. De noodzaak daarvan is mij immers opgelegd. En wee mij, als ik het Evangelie niet verkondig!

1 KORINTHE 9:16

Dat betekent dat hij ertoe verplicht is. Er valt niets te roemen. Je kunt jezelf geen bijzondere verdienste toeschrijven als je doet wat je verplicht bent te doen.

Want als ik dat vrijwillig doe, heb ik recht op loon, maar als ik het onwillig doe, is het beheer van het Evangelie mij toch toevertrouwd. Wat voor loon heb ik dan? Dat ik, bij de evangelieverkondiging, het Evangelie van Christus kosteloos maak, om geen gebruik te maken van mijn recht als verkondiger van het Evangelie.

1 KORINTHE 9:17-18

Wat hij hier in wezen zegt, is dit. Als hij zich ergens op wil beroemen, als hij boven het gewone peil wil uitkomen in de zin dat God hem iets verschuldigd zou zijn, als hij op een bijzondere beloning hoopt, dan krijgt hij die niet door alleen maar zijn opdracht te vervullen. Hij heeft de opdracht gekregen om het Evangelie te prediken. Op dat gebied heeft hij een rentmeesterschap. Van een rentmeester wordt verwacht dat hij doet wat hem is opgedragen. En als hij dat trouw doet, krijgt hij daar geen bijzondere beloningen voor. Hij heeft alleen maar het gewone peil bereikt. Als hij minder doet dan van hem wordt verwacht, dan schiet hij tekort.

Als Paulus het Evangelie predikt, zouden sommige mensen kunnen zeggen: 'Hij predikt het Evangelie. God zou hem daar echt voor moeten belonen.' Paulus zegt: 'Nee, ik heb de opdracht om dat te doen. Ik heb daarin geen keus. Zelfs als ik het met tegenzin doe, moet ik het nog steeds doen, omdat ik die opdracht heb. Ik heb een rentmeesterschap te vervullen.' Er valt niets te roemen in het enkele feit dat ik doe wat mij wordt opgedragen.

Misschien denkt Paulus specifiek aan iets wat Jezus juist daarover zei in Lukas 17, vers 7 tot en met 10. Want daar zei Jezus:

En wie van u die een dienaar heeft die ploegt of de kudde weidt, zal meteen, als hij van de akker komt, tegen hem zeggen: Kom maar en ga aanliggen? Zal hij echter niet tegen hem zeggen: tref voorbereidingen, zodat ik vanavond de maaltijd kan gebruiken, omgord u en bedien mij, totdat ik gegeten en gedronken heb, en eet en drinkt u daarna? Hij bedankt die dienaar toch zeker niet, omdat hij gedaan heeft wat hem opgedragen was? Ik meen van niet. Zo moet ook u, wanneer u gedaan hebt al wat u opgedragen is, zeggen: Wij zijn onnutte dienaren, want wij hebben slechts gedaan wat wij moesten doen.

LUKAS 17:7-10

Vers 9:

Hij bedankt die dienaar toch zeker niet, omdat hij gedaan heeft wat hem opgedragen was? Ik meen van niet.

LUKAS 17:9

We hebben alleen gedaan wat onze plicht was, en niets meer. Jezus zei dus dat een dienaar die maar werkt en werkt en werkt voor zijn meester, ijverig en trouw, en alles doet wat hij moet doen, geen bijzondere gelukwensen verwacht, ook al werkt hij hard. Hij verwacht geen bonus. Hij heeft niets gedaan wat verder gaat dan zijn plicht. Wat hij doet, is eenvoudigweg zijn plicht. Je krijgt geen bijzondere lof en bijzondere beloningen en bonussen omdat je doet wat je plicht is. Dat is wat dienaren geacht worden te doen.

4

Vrijwillig meer doen dan je plicht

Paulus zegt in 1 Korinthe 9:16 tot en met 18: ‘Dat is mijn plicht: het Evangelie prediken. Hoe zou ik dan ooit meer kunnen doen dan er van mij wordt verlangd? Hoe zou ik ooit iets kunnen doen waardoor ik mij in het bijzonder kan beroemen of een bijzondere beloning kan krijgen? Ik kan me er niet op beroemen dat ik alleen maar doe wat ik behoor te doen. Ik kan meer doen dan ik moet doen, en dat kan ik op dit punt doen: ik moet inderdaad het Evangelie prediken. Dat wordt van mij verlangd, maar ik hoef het niet gratis te doen. Ik heb het recht om betaald te worden. Maar door te weigeren betaald te worden en erop te staan dat ik werk en in mijn eigen onderhoud voorzie, ga ik verder dan wat er van mij wordt verlangd, en daarom doe ik iets prijzenswaardigs.’

Hij zegt dit niet om zichzelf op de borst te kloppen of om schouderklopjes van mensen te krijgen. Hij legt alleen aan zichzelf uit dat afstand doen van zijn rechten voor hem iets is waarin hij roemt. Hij moppert er niet over. Hij roemt erin dat hij afstand kan doen van zijn rechten, want waar je recht op hebt, is per definitie iets waarop je aanspraak kunt maken. Als je er geen aanspraak op kunt maken, als je er geen rechtmatige aanspraak op hebt, dan heb je er geen recht op.

Er zijn dingen waar we geen recht op hebben. Paulus had niet het recht om te stoppen met het verkondigen van het Evangelie. Hij had niet het recht om dat te doen. Dus als hij het Evangelie verkondigde, betekende dat niet dat hij in zekere zin zijn recht opgaf om ermee te stoppen. Hij had helemaal geen recht om te stoppen. Daarmee geef je geen enkel recht op. Dan doe je gewoon wat je verplicht bent te doen. Maar als je meer doet dan waartoe je verplicht bent, als je bepaalde vrijheden opgeeft waar je recht op hebt, dan doe je meer dan je plicht van je vraagt, en daarvoor is er een beloning. Dat is in wezen wat hij zegt. Door het Evangelie kosteloos te maken, daarin ligt mijn roem, dat is mijn beloning. Over vers 18 zegt hij: ‘Ik doe dat terwijl ik om geld zou kunnen vragen.’

5

Ondersteuning ontvangen of betaling eisen

Let op wat hij aan het einde van vers 18 zegt. Hij maakt het Evangelie kosteloos:

zodat ik geen misbruik maak van mijn gezag bij het verkondigen van het Evangelie.

[Vertalersnoot: De spreker leest hier een Engelse vertaling met ‘misbruik maken’. De hierboven geciteerde HSV heeft ‘geen gebruik te maken van mijn recht’. Zijn volgende uitleg sluit aan bij de Engelse formulering.]

Suggereert dit dat iemand die geld vraagt voor het Evangelie, misbruik maakt van zijn gezag in het Evangelie? Het is moeilijk te zeggen of hij dat bedoelt. Het klinkt er een beetje naar: dat als iemand het Evangelie alleen zou verkondigen als er een vergoeding tegenover staat, als hij het tegen betaling doet, hij dan misbruik maakt van zijn rechten in het Evangelie. Het is bijna alsof hij wel het recht heeft om betaald te worden, maar dat hij, als hij geld vraagt, misbruik maakt van dat recht.

Dat is iets vreemds, maar dat is een van de dingen waaraan ik de opvatting ontleen die ik bij andere gelegenheden heb gedeeld, over het verschil tussen een bediening met een salaris en een bediening die ondersteuning ontvangt. In zekere zin heeft iedereen die in de bediening werkt recht op ondersteuning voor zover hij een dienst verleent. Degenen aan wie hij die dienst verleent, zouden hem moeten ondersteunen. Dat wordt in dit hele hoofdstuk als vanzelfsprekend beschouwd, en ook op andere plaatsen in de Schrift. Maar wat als hij die ondersteuning opeist? Hij zegt bijvoorbeeld: ‘Goed, dan zal ik mijn bediening uitoefenen als jullie me een bepaald bedrag betalen.’ Hij heeft het recht om betaald te worden. Maar als hij betaling als voorwaarde stelt, maakt hij misbruik van dat recht.

6

Vaste vergoedingen en vrijwillige giften

Het lijkt een subtiel onderscheid, want de man kan in beide gevallen betaald krijgen, of hij nu een salaris ontvangt of geen salaris verlangt. Sterker nog, iemand die geen salaris verlangt, zou best meer geld kunnen verdienen dan iemand die wel een salaris krijgt. Ik heb gemerkt dat dit klopt wanneer ik in gemeenten ga preken. Als ze gewoon zeggen: 'Kom in onze gemeente preken', en ik doe dat, dan geven ze me heel vaak een of ander honorarium. Dat kan 25 dollar zijn, 50 dollar, het kan zelfs 100 dollar zijn. In een paar gevallen is het zelfs 150 dollar geweest. Dat is een behoorlijk goed honorarium. Meestal geven ze je maar ongeveer een halfuur of 40 minuten om te preken. Ik denk dat ze je betalen voor je zelfbeheersing.

Maar het lijkt erop dat er een afspraak achter zit: jij preekt, jij krijgt betaald. We betalen je een bepaald bedrag. Ik weet zeker dat ze hetzelfde bedrag geven, ongeacht wie er preekt. Het is iets wat het bestuur van de gemeente heeft besloten: 'Goed, we keuren een honorarium van een bepaald bedrag goed voor wanneer we een gastspreker hebben.' Ze spreken het bedrag niet van tevoren af met ons als sprekers, maar zij weten wat het zal worden, en in hun gedachten is het een soort vast tarief. Het is alsof je voor iets een vast tarief betaalt.

Bij andere gelegenheden heb ik de gemeente gevraagd om mij niet een bepaald bedrag te geven, maar gewoon achterin een mandje neer te zetten en de mensen te vertellen dat daar een mandje staat. En als ze er iets in willen doen, laat ze dat dan doen. Niet altijd, maar meestal levert dat eigenlijk een stuk meer op dan een vaste vergoeding. Want hoewel sommige gemeenten misschien meer dan 100 dollar als honorarium geven, komt het veel vaker voor dat ze iets van 50 dollar geven. Terwijl het, als er achterin een mandje staat, niet ongewoon is dat daar een paar honderd dollar in komt.

Ik vertel je niet hoe je je bediening moet leiden of hoe je je bediening moet financieren. Maar ik zeg wel dat iemand, door het vrijwillig te maken, uiteindelijk meer geld zou kunnen ontvangen dan wanneer er een vast tarief aan zijn diensten verbonden is. Als hij een vast tarief vraagt, kan de vrijgevigheid van Gods volk wanneer God hun hart aanraakt, groter zijn dan de vrijgevigheid van iemand die jouw salaris voor je

vaststelt. Dus in zekere zin is het niet per se nederiger om geen salaris of vaste vergoeding aan te nemen, om uit geloof te leven en van de vrijgevigheid van de heiligen te leven. Het is misschien niet nederiger of bescheidener. Iemand zou daarmee zelfs meer kunnen verdienen dan wanneer hij een salaris zou krijgen.

7

Salaris en financiële verantwoording

Een vriend van mij die in het oosten van het land een bediening leidt, heeft die ongeveer in dezelfde tijd opgericht als ik de school oprichtte. En onze wegen hebben elkaar verschillende keren gekruist. We hebben hem al eens laten preken. Hij vroeg me eens naar de keren dat ik reis en spreek: ‘Als ze een gift geven, is die dan voor jou of voor je school?’

Ik zei: ‘Nou, ik krijg niets van de school, dus ik leef meestal van de vergoedingen die ik krijg als ik ergens anders spreek.’

Hij zei: ‘O, bij onze organisatie is het andersom. Ik krijg een salaris van de organisatie, en alle vergoedingen die ik krijg voor het spreken op andere plaatsen gaan dan naar de bediening.’

Dat is eigenlijk wel logisch. In zekere zin is dat van zijn kant waarschijnlijk wat bescheidener. Want hoewel hij waarschijnlijk een redelijk salaris krijgt, halen ze waarschijnlijk een paar duizend dollar op als hij in een grote gemeente van de Assemblies of God gaat spreken en ze een collecte houden. En als hij dat in zijn eigen zak zou steken, wat ik zou doen... Dat is mijn beleid. Ze geven het aan mij, dus ik neem het aan. Maar ik spreek niet zo vaak voor grote groepen waar ze zulke grote collectes houden. En ik laat ze ook geen collecte voor mij houden waarbij ze met een collecteschaal rondgaan. Gewoon achterin iets neerzetten is prima.

Maar waar het om gaat, is dat een salaris hem waarschijnlijk meer beperkingen oplegt dan wanneer hij geen salaris zou nemen. Het kan een manier zijn om meer verantwoording af te leggen en eerlijker te blijven wat zijn financiën betreft. Want de

collectes die in een grote gemeente binnenkomen, kunnen vele duizenden dollars bedragen. Die krijgt hij niet. Die gaan naar zijn organisatie, en vervolgens krijgt hij op vaste momenten zijn salaris uitbetaald.

Ik probeer niet te suggereren dat iemand die uit geloof leeft en geen geld vraagt, noodzakelijkerwijs bescheidener of nederiger is, of minder zal krijgen dan wanneer hij wel geld zou vragen. Het is gewoon een principekwestie. Voor mij is het zo: als ik geld vraag, betekent dat dat ik zeg: 'Ik geef zoveel onderwijs; jij geeft me daar zoveel geld voor.' Het is een soort vergoeding voor geleverde diensten. En hoewel ik in zekere zin het recht zou hebben om dat te vragen, zou ik dat toch kunnen zien als een soort misbruik van de bevoegdheid die het Evangelie geeft. Want in feite zeg je dan: 'Als je me dit niet betaalt, kom ik niet.' Ik vind dat helemaal geen goed beleid.

Het is volgens mij beter om je diensten gewoon gratis aan te bieden, zoals Paulus deed. Als mensen giften geven, is dat prima. In het geval van Paulus weet ik niet of hij veel giften kreeg, want hij werkte. Hij hoefde niet van giften te leven. Maar hoe dan ook, het is interessant dat hij blijkbaar dacht dat hij, als hij geld vroeg voor het Evangelie, misbruik zou maken van zijn bevoegdheid of zijn recht in het Evangelie. Hij had een recht, maar hij zou er misbruik van maken als hij erop stond ervoor betaald te worden.

8

Vrij zijn en vrijwillig iedereen dienen

Nu vers 19:

Want terwijl ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. En ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen. Voor hen die onder de wet zijn, ben ik geworden als onder de wet, om hen die onder de wet zijn te winnen. Voor hen die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet — hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus — om hen te winnen die zonder de wet zijn. Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden. En dit doe ik ter wille van het Evangelie, opdat ik daarvan ook zelf deelgenoot zou worden.

1 KORINTHE 9:19-23

Dit is een vrij bekende passage over voor iedereen alles worden. Eigenlijk is deze uitdrukking zelfs buiten de kerk bekend, hoewel ik niet zeker weet of niet-christenen doorgaans weten wat de context is.

Paulus heeft het nog steeds over zijn eigen voorbeeld als iets om na te volgen, wanneer hij in vers 19 zegt: 'Ik doe dit. Dit is mijn beleid.' De reden waarom hij het ter sprake brengt, is om erop te wijzen dat zij dit ook zouden moeten doen. Namelijk dat hij vrijheid heeft, net zoals de libertijnen in de gemeente beweren vrijheid te hebben. Ze hebben de vrijheid om allerlei dingen te doen, maar die vrijheid is iets waaraan de liefde voorwaarden stelt, en de liefde dringt mij ertoe een dienaar van alle mensen te zijn.

Dus in zekere zin ben ik vrij van alle mensen. Niemand kan me dwingen om te doen wat ik doe. Niemand kan dat van me eisen. Maar de liefde zelf kan me ertoe dringen een dienaar te worden. En dat is tenslotte echt een kenmerk van geestelijk leiderschap.

Zoals we weten, zei Jezus precies dat in Markus hoofdstuk 10. Markus hoofdstuk 10 en vers 45, daar zei Jezus:

Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen.

MARKUS 10:45

En in het voorgaande vers zei Hij, in vers 44:

En wie van u de eerste zal willen worden, die moet dienaar van allen zijn.

MARKUS 10:44

Paulus zegt:

Ik heb me in dienst gesteld van iedereen, ook al ben ik vrij.

Mijn dienstbaarheid is vrijwillig. Maarten Luther schreef een boek met de titel De vrijheid van een christen, en zijn openingsuitspraak in dat boek was: 'Een christen is een volkomen vrije heer over allen, aan niemand onderworpen. Een christen is een zeer plichtsgetrouwe dienaar van allen, aan allen onderworpen.'

Die beide uitspraken klinken alsof ze elkaar tegenspreken, maar in zekere zin zijn ze allebei waar. Wanneer we zeggen 'aan niemand onderworpen', betekent dat: aan geen mens. Natuurlijk is iedere christen aan God onderworpen. Maar zeggen dat een christen een volkomen vrije heer over allen is, aan niemand onderworpen, betekent dat hij geen verantwoording verschuldigd is aan mensen. Hij is zelfs geen verantwoording verschuldigd aan wetten als zodanig. Hij is door Christus bevrijd uit de slavernij aan mensen, maar hij is een zeer plichtsgetrouwe dienaar van allen, aan allen onderworpen. Hij onderwerpt zichzelf aan allen.

Het is echt iets plezierigs om te dienen als je het vrijwillig doet. Als je verplicht bent om te dienen, kan dat soms behoorlijk tegenstaan. Soms zijn er dingen die je liever zou doen, maar je bent nu eenmaal verplicht. Je moet komen opdagen en het werk doen. En vaak is dat niet zo prettig, omdat je eigenlijk ergens anders wilt zijn. Maar als je iemand dient omdat je van die persoon houdt, en vrijwillig dient, ook al zou die je er niet toe kunnen dwingen, dan geeft dat een vreugde die iedereen, daar ben ik zeker van, uit ervaring kent. Hoewel het dus een slavernij is, is het een zelfopgelegde slavernij die vreugde geeft. En daarom zegt Paulus:

Ik ben van niemand afhankelijk, maar ik heb me in dienst gesteld van iedereen om zo meer mensen te winnen.

9

Iedere christen zoekt het behoud van anderen

Hij laat zien dat het hem als apostel en als evangelist helemaal gaat om het winnen van zielen. Natuurlijk zou iedere christen zich moeten bekommeren om het winnen van zielen, al doet niet iedereen dat op de manier waarop Paulus het deed. Niet iedereen is geroepen om precies zo te prediken als Paulus geroepen was om te prediken, want niet iedereen kan goed in het openbaar spreken, en dat is ook niet ieders roeping.

En Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars,

EFEZE 4:11

Natuurlijk hebben sommigen ook andere gaven dan deze. Niet iedereen is een evangelist; niet iedereen is een apostel. Maar iedereen zou zich moeten bekommeren om het behoud van mensen. Iedereen zou zich erom moeten bekommeren dat er zielen worden gewonnen.

Niet iedereen trekt eropuit om in de openlucht te prediken, zoals Paulus misschien deed, of in synagogen of gemeenten. Toch zou iedere christen zich zo moeten gedragen dat het behoud van zielen erdoor wordt bevorderd. De mensen die in de afgodstempels

eten, over wie Paulus het hier heeft, bekommeren zich alleen om hun eigen vrijheid, om het onbeperkt toegeven aan hun eigen verlangens. Ze bekommeren zich niet om de zielen van anderen. Dat is het punt dat Paulus maakt: anderen kunnen tot struikelen worden gebracht; anderen voor wie Christus gestorven is, kunnen door jouw gedrag verloren gaan.

Iedere christen zou zich net zo moeten bekommeren om het behoud van zielen als Paulus, ook als hij geen evangelist is zoals Paulus dat was. Daarom zou hij bereid moeten zijn bepaalde rechten op te geven en zijn gedrag aan te passen aan de gevoeligheden van de mensen die hij hoopt te bereiken of te dienen.

10

Paulus past zich aan Joodse gebruiken aan

Paulus geeft specifieke voorbeelden in vers 20 tot en met 22. Hij zegt:

Want terwijl ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. En ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen. Voor hen die onder de wet zijn, ben ik geworden als onder de wet, om hen die onder de wet zijn te winnen. Voor hen die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet — hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus — om hen te winnen die zonder de wet zijn. Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden. En dit doe ik ter wille van het Evangelie, opdat ik daarvan ook zelf deelgenoot zou worden.

1 KORINTHE 9:19-23

In zekere zin zijn die twee groepen dezelfde: de Joden en degenen die onder de wet zijn. Hij zegt dat wanneer hij bij Joodse mensen is, ook al zitten zij vast in wetticisme en weet hij dat hij zelf vrij is van de wet, zijn vrijheid toch niet betekent dat hij de wet niet kan houden. Dat hij zich er niet aan hoeft te houden, betekent nog niet dat hij het niet mag. En als hij daarmee voorkomt dat hij aanstoot geeft aan de Joden die zich om zulke dingen bekommeren, kan hij zich daar voorlopig ook om bekommeren.

We lezen bijvoorbeeld in Handelingen hoofdstuk 21 dat Paulus bij zijn laatste bezoek aan Jeruzalem daarheen gaat. Jakobus komt naar hem toe en zegt:

Er zijn hier enkele Joodse broeders die denken dat je tegen de wet bent, en zij ijveren voor de wet. Waarom voorkom je niet dat je hen laat struikelen door te laten zien dat je de wet steunt, bijvoorbeeld door de kosten voor deze vier nazireeërs te betalen?

HANDELINGEN 21

Paulus deed het. Het lijkt vreemd dat hij het deed. In één opzicht lijkt het niet erg bij hem te passen om dat te doen, als je ziet hoe krachtig hij zich tegen Petrus keerde, enzovoort, toen Petrus ter wille van de Joodse broeders een compromis sloot. Maar er is een verschil. Petrus deed afbreuk aan het Evangelie zelf. Paulus was daar alleen om een financiële gift af te geven en geen opschudding te veroorzaken. Dus kon hij zich zo nodig voegen naar hun slavernij. Hij kon zichzelf onder dezelfde slavernij stellen waaronder zij stonden. Waarschijnlijk was hij opgelucht toen hij bij hen wegging, zodat hij daar niet meer onder hoefde te leven. Maar als hij bij hen was, kon hij zichzelf beperkingen opleggen. Dat vond hij niet erg. Als dat zou helpen om hen te winnen, dan was hij ervoor. Hij kon leven als iemand die onder de wet staat.

11

Leven als een heiden binnen Christus' wet

Maar in vers 21 zegt hij:

Voor mensen die zonder de wet leven, waarmee hij natuurlijk de heidenen bedoelt, alsof ik zelf ook zonder de wet leef.

Dat betekent dat hij kan leven als een heiden. Wanneer hij bij mensen is die niet door de Joodse wetten worden beperkt, kan hij leven als iemand die niet door de Joodse wet wordt beperkt.

Daarbij moet je vooral denken aan het eten van voedsel dat niet koosjer was. Hij kon bij iemand thuis eten die vlees serveerde waaruit het bloed niet op de juiste manier was verwijderd, of dat misschien aan afgoden geofferd was. Hij hoefde zichzelf niet de beperkingen op te leggen die de Joden zichzelf zouden opleggen. Als ze op de sabbat iets wilden doen wat de Joden niet zouden doen, maar wat de heidenen vaak doen, kon hij dat met hen doen. Hij werd niet door de wet beperkt.

Je zou dat te ver kunnen doortrekken. Als hij bij heidenen was, waren sommige dingen die heidenen deden echt onaanvaardbaar voor christenen. Dronkenschap en losbandigheid en hoererij, enzovoort, kwamen veel voor onder de heidenen. Iemand zou kunnen zeggen: ‘Maar Paulus, als je bij degenen bent die zonder de wet zijn, kun je dan net als zij zonder de wet leven? Betekent dat dat je zult toegeven aan hoererij en ander onzedelijk gedrag?’

Om duidelijk te maken wat hij daarmee bedoelt, zegt hij hier tussen haakjes in vers 21:

Niet dat ik zonder Gods wet leef, maar ik houd me aan de wet van Christus.

Wat hij daarmee bedoelt, is dit. Hij is vrij van de wet van Mozes. Wanneer hij bij heidenen is, kan hij dus dingen doen die tegen de wet van Mozes ingaan, als zij die dingen doen en willen dat hij met hen meedoet. Dat kan hij doen, maar geen dingen die tegen de wet van Christus ingaan. Hij is niet wetteloos in de zin dat er geen beperkingen aan zijn gedrag zijn. Er zijn natuurlijk de voorschriften van Christus Zelf, die hij niet zomaar naast zich neer mag leggen. De voorschriften van Mozes mag hij daarentegen wel naast zich neerleggen. Maar hij maakt duidelijk dat Christus nog steeds Heere is. Zelfs als hij onder heidenen is, zijn er beperkingen aan zijn gedrag waaraan hij zich moet onderwerpen. Maar die worden niet bepaald door de Joodse wet. Ze worden bepaald door de geboden van Christus. Hij zegt:

12

De wet van Christus en de sabbat

Want terwijl ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. En ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen. Voor hen die onder de wet zijn, ben ik geworden als onder de wet, om hen die onder de wet zijn te winnen. Voor hen die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet — hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus — om hen te winnen die zonder de wet zijn. Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden. En dit doe ik ter wille van het Evangelie, opdat ik daarvan ook zelf deelgenoot zou worden.

1 KORINTHE 9:19-23

Dat is een heel belangrijk vers. Er zijn verschillende verzen die bruikbaar zijn om hetzelfde punt te maken, maar dit is een heel goed vers waarin we kunnen zien dat we niet onder de wet van Mozes staan. We staan onder de wet van Christus. Dit is een van die dingen die goed zijn om ter sprake te brengen bij de kwestie van de sabbat, wanneer mensen je de sabbatswet proberen op te leggen. Paulus zei dat hij niet onder de Joodse wet staat. Hij staat alleen onder de wet van Christus. Als Christus niet heeft onderwezen dat we de sabbat moeten houden, dan hoeven we dat niet te doen, zelfs als de Joodse wet het gebod.

Wanneer Paulus bij heidenen was, kon hij leven als een heiden, met deze ene uitzondering: hij mocht de wet van Christus niet overtreden. Hij mocht de wet van de liefde niet overtreden. Het is helemaal niet duidelijk hoe iets doen op de sabbat een overtreding van de wet van de liefde zou zijn. Sterker nog, de liefde zou van je vragen dat je bepaalde dingen op de sabbat doet, zoals Jezus Zelf liet zien.

Je zou een lam uit een greppel trekken. Je zou je os losmaken om hem mee naar buiten te nemen en water te geven. Je zou iemand genezen.

Zelfs als de sabbatswet het verbood, zou je het doen omdat de liefde het vraagt.

De wet van Christus is het enige wat mijn gedrag begrenst. De wet van Mozes is iets wat ik helemaal buiten beschouwing kan laten wanneer ik bij mensen ben die haar buiten beschouwing laten. Wanneer ik bij mensen ben die eronder staan, leef ik alsof ik eronder sta. Niet om hen te misleiden, maar gewoon om te voorkomen dat ik onnodig een wig drijf in onze verhouding en hen laat struikelen.

13

Rekening houden met een zwak geweten

Vers 22:

Voor de zwakken ben ik zwak geworden om de zwakken te winnen. Ik heb me aan iedereen aangepast om op alle mogelijke manieren in elk geval een paar mensen te redden.

De zwakken zijn natuurlijk een groep die hij eerder al heeft aangeduid, in hoofdstuk 8, vers 7. Hij zei:

Maar niet in allen is deze kennis, want sommigen, die in hun geweten tot nu toe niet los zijn van de afgod, eten het vlees als afgodenoffer, en hun geweten, dat zwak is, wordt bevlekt.

1 KORINTHE 8:7

Iemand met een zwak geweten is iemand met een gevoelig geweten.

Dus Paulus zegt in vers 22:

‘Voor de zwakken’ — daarmee bedoelt hij iemand met een gevoelig geweten. Ik leef ook als iemand met een gevoelig geweten. Ik zou de vrijheid kunnen ervaren om naar wereldlijke rock-'n-rollmuziek te luisteren. Ik zou de vrijheid kunnen ervaren om

alcohol te drinken of van bepaalde vormen van vermaak te genieten. Ik heb het gevoel dat er vrijheid is in Christus. Maar als er mensen zijn van wie het geweten hun dit niet toestaat, dan zal ik het beslist ook niet doen. Ik zal leven alsof mijn geweten het mij niet toestaat, ook al staat het mij dat wel toe. Ik zal worden als iemand met een zwak geweten, als iemand met een gevoelig geweten, wanneer ik bij zulke mensen ben. Zo geef ik hun geen aanstoot en houd ik de deur open om hen te bereiken.

Hij zegt in vers 23:

En dit doe ik ter wille van het Evangelie, opdat ik daarvan ook zelf deelgenoot zou worden.

1 KORINTHE 9:23

Dat wil zeggen: juist mijn bereidheid om rekening te houden met de culturele gevoeligheden van anderen heeft het mogelijk gemaakt dat jullie behouden werden. Dat heeft het voor mij mogelijk gemaakt om jullie te bereiken en samen met jullie deel te hebben aan het Evangelie, in plaats van dat ik alleen zelf deel heb aan het Evangelie.

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, bevat in vers 23 'samen met jullie'. Die woorden staan niet in het hierboven geciteerde HSV-vers.]

14

De wedloop en de onvergankelijke krans

Vers 24:

Weet u niet dat zij die in de renbaan lopen, allen wel lopen, maar dat slechts één de prijs ontvangt? Loop dan zo dat u die verkrijgt. En iedereen die aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles. Zij nu doen dat om een vergankelijke krans te ontvangen, maar wij om een onvergankelijke te ontvangen.

1 KORINTHE 9:24-25

Dat betekent: beheerst.

Ik loop daarom niet zonder duidelijk doel en ik vecht zó met de vuist dat ik niet maar wat in de lucht sla. Maar ik oefen mijn lichaam op harde wijze en maak het dienstbaar, opdat ik niet misschien, na anderen gepredikt te hebben, zelf verwerpelijk word.

1 KORINTHE 9:26-27

Paulus gebruikt hier twee vergelijkingen voor het christelijke leven, die allebei wijzen op de noodzaak van zelfdiscipline. De ene is het lopen van een hardloopwedstrijd. De wedstrijden die hij in het bijzonder voor ogen had, waren natuurlijk de Griekse spelen. Wij denken aan de Olympische Spelen, omdat die tot in onze tijd zijn blijven bestaan en we de Olympische Spelen kennen. Bij Korinthe werden regelmatig spelen gehouden die de Isthmische Spelen werden genoemd. Isthmisch wordt gespeld met I-S-T-H, zoals in isthmus. Korinthe lag op een isthmus, een landengte, zoals de landengte van Panama die twee landmassa's met elkaar verbindt. In die streek werden de Isthmische Spelen gehouden, en de stad Korinthe had de eer om de leiding over die spelen te hebben.

De Korintheërs zouden heel goed bekend zijn met mensen die hardlopen om een prijs, want dat gebeurde voortdurend in die streek. In de dagen van Paulus kregen de hardlopers die de wedstrijden wonnen een krans van dennentakken. In sommige vroegere tijden werd de krans echter gemaakt van peterselie of wilde selderij, die heel vergankelijk zijn. Dennentakken blijven natuurlijk wat langer goed. We hadden een jaar een kerstboom die we na Kerst gewoon buiten op de veranda zetten. Die bleef daarna nog maanden groen, ook al was hij dood. Zelfs daarna, toen hij helemaal oranje of bruin of zoiets werd, bleef hij nog heel lang staan. Hij verging nog steeds niet. Hij hield het vol. Het was een plant die lang meeging, ook al was hij dood. En dat is ongetwijfeld waarom ze voor die krans op dennentakken zijn overgestapt, al lijkt het me dat zo'n krans bij het dragen wel een beetje op je voorhoofd krabde. Daarvoor maakten ze die kransen van peterselie en wilde selderij, en die kunnen beslist niet heel, heel lang goed zijn gebleven.

Paulus wijst erop dat de krans die de hardlopers bij die spelen winnen, vergankelijk is. Hij zegt:

Zo zijn wij ook. We lopen een wedstrijd en we voeren ook een gevecht.

Dat zijn twee beelden. Hij stapt over van degenen die aan een hardloopwedstrijd meedoen naar degenen die in een bokswedstrijd staan. Aan de ene kant wordt het christelijke leven vergeleken met een sportwedstrijd. Aan de andere kant lijkt het meer op een gevecht of een oorlog.

15

Zelfbeheersing om samen de prijs te winnen

Iedereen die aan een wedstrijd meedoet en hoopt te winnen, moet zich op bepaalde gebieden beheersen. Mensen die zulke prijzen niet belangrijk vinden, leggen zichzelf op die gebieden geen beperkingen op. Iedereen die op de middelbare school aan American football heeft gedaan of zoiets, kent misschien het verschijnsel dat je in training bent. Het seizoen komt eraan en je coach laat je niet te veel eten. Je moet op het juiste gewicht komen. Je kunt niet in het weekend uitgaan en drinken en dat soort dingen. Je moet jezelf beperkingen opleggen die je jezelf niet zou opleggen als je niet in training was. Ik weet niet of ze dat nog steeds doen. Ik weet niet zeker of iemand zich in onze libertaire samenleving nog beperkingen oplegt. Je had altijd dat verschijnsel van spelers die zich niet aan de trainingsregels hielden.

Het punt dat Paulus maakt, is dat iemand die de wedstrijd echt wil winnen, bereid is bepaalde offers te brengen om zich klaar te maken voor de overwinning. Hij zegt in vers 25 dat ze zich beheersen.

Dat is wat het woord 'matig' betekent, dat sommige vertalingen hier gebruiken: ze oefenen zelfbeheersing in alles. Ze oefenen zelfbeheersing. En wat willen ze daarmee winnen? Een kroon die zal vergaan, een kroon die zal verwelken en verdwijnen. Uiteindelijk zal die voor hen alleen nog maar een herinnering zijn aan het feit dat ze ooit een wedstrijd hebben gewonnen. Terwijl wij als het ware meedoen aan een

wedstrijd, aan een strijd die om de eeuwigheid gaat, en onze kroon is eeuwig. De redenering is natuurlijk: hoeveel te meer zouden wij dan in alles zelfbeheersing moeten oefenen? We zijn als het ware in training.

Wanneer hij nu in vers 24 zegt:

Weten jullie niet dat bij een hardloopwedstrijd iedereen rent, maar er maar één de prijs krijgt?

dan geldt dat voor de Olympische Spelen en de Isthmische Spelen enzovoort. Bij een hardloopwedstrijd gaat één persoon door het finishlint, niet meer dan één. Maar in deze wedstrijd waaraan wij meedoen, kunnen we allemaal winnen. Hij zegt in vers 24:

Loop dus zo dat je die prijs kunt winnen.

Het woord voor 'je' daar aan het einde van vers 24 staat in het meervoud. Dat hoeft niets te betekenen, want hij spreekt hen als groep aan. Maar het klinkt alsof hij zegt: 'Loop de wedstrijd zo dat jullie allemaal kunnen winnen.' Anders dan bij de Griekse spelen, waar maar één persoon kon winnen. Maar in deze wedstrijd kunnen we allemaal winnen, en het moet ons erom gaan dat we allemaal winnen. We moeten deze wedstrijd zo lopen dat we anderen aanmoedigen om samen met ons door het finishlint te gaan, zodat we ook hen bij ons kunnen hebben om te winnen.

Dat is natuurlijk wat hij in vers 23 zei: ik beperk mezelf en pas mijn gedrag aan de gevoeligheden van anderen aan. Zo geef ik allerlei rechten op, om niet alleen te winnen, maar samen met jullie deel te hebben aan het Evangelie.

Want terwijl ik vrij ben van allen, heb ik mijzelf toch voor allen tot slaaf gemaakt om meer mensen te winnen. En ik ben voor de Joden geworden als een Jood, om Joden te winnen. Voor hen die onder de wet zijn, ben ik geworden als onder de wet, om hen die onder de wet zijn te winnen. Voor hen die zonder de wet zijn, ben ik geworden als zonder de wet — hoewel niet zonder de wet van God, want ik sta onder de wet van Christus — om hen te winnen die zonder de wet zijn. Ik ben voor de zwakken geworden als een zwakke, om de zwakken te winnen. Voor allen ben ik alles geworden, om in ieder geval enigen te behouden.

1 KORINTHE 9:19-22

Waarom?

En dit doe ik ter wille van het Evangelie, opdat ik daarvan ook zelf deelgenoot zou worden.

1 KORINTHE 9:23

Zo moet je zijn. Ook al wint bij een Griekse hardloopwedstrijd maar één persoon de prijs, in deze wedstrijd waaraan wij meedoen, kunnen we allemaal winnen. En we moeten zo lopen dat we allemaal samen winnen.

Waarom zegt hij dat nu? Omdat iemand die alleen om zijn eigen ziel geeft, zich heel wat kan veroorloven als hij de vrijheid begrijpt. Als hij begrijpt dat je heel wat dingen kunt doen die niet echt zonde zijn, ook al zijn ze twijfelachtig, en toch behouden kunt worden. Maar alleen zelf behouden worden is niet het hele doel. Het gaat erom dat we allemaal samen behouden worden. Dat we allemaal de prijs winnen. Niet alleen dat ik

door het finishlint ga, niet alleen dat ik ervoor zorg dat ik de wedstrijd uitloop, maar dat ik ervoor zorg dat al mijn vrienden de wedstrijd uitlopen. Ik wil hen onderweg niet laten struikelen.

16

Aanwezig zijn bij occulte bijeenkomsten

Als iemand zich met het occulte bezighoud — bedoel je als je daaraan meedoet met die persoon? Ik zou zeggen dat dat iets is waarover veel verschil van mening zou bestaan. Stel bijvoorbeeld dat ik van mijn geloof getuigde tegenover iemand die naar seances ging, en diegene probeerde mij over te halen om naar een seance te gaan. Aan de ene kant zou ik kunnen zeggen: ‘Nou, ik ben niet bang voor demonen. Ik geloof dat daar demonen zijn. Ik kan daar gewoon naartoe gaan, nadat ik goed gebeden heb, en ik zal mij beroepen op het bloed van Christus, en ik zal vervuld zijn met de Geest. Misschien kan mijn aanwezigheid daar zelfs iets goeds doen.’ Aan de andere kant zegt de Schrift:

U mag u niet wenden tot de dodenbezweerders en tot de waarzeggers. U mag hen niet raadplegen, zodat u zich met hen verontreinigt. Ik ben de HEERE, uw God.

LEVITICUS 19:31

Ook al zou ik kunnen aanvoeren: ‘Welke gevaren daar ook zijn, ze hoeven voor mij niet gevaarlijk te zijn, omdat ik Jezus heb en sterk ben’, dan zouden sommigen zeggen: ‘Maar je hoort er helemaal niet naartoe te gaan.’ En deelnemen aan het occulte is verboden.

Sommigen zouden zeggen: ‘Nou, ik doe niet echt mee. Ik ben er alleen maar.’ Ik denk dat dat iets zou zijn waarover de meningen verdeeld zijn. Sommigen zouden zeggen: ‘Ik ben hier misschien wel, maar ik heb niet echt deel aan de geest van dit gebeuren. Ik ben hier en blijf onbesmet. Ik ben hier en blijf rein.’ Het zou waarschijnlijk vergelijkbaar zijn met een christen uit Korinthe die naar het feestmaal voor een afgod gaat en zegt: ‘Nou, ik ben hier, maar ik aanbid geen afgod. Alle anderen doen dat wel, maar ik niet. Ik blijf standvastig en onbesmet.’

Misschien deden ze dat ook. Misschien was het in elk geval mogelijk. Paulus leek er niet van overtuigd te zijn dat ze zo onbesmet bleven als ze zelf dachten. Maar misschien is het voor iemand mogelijk om dat te doen. Het zou hier wel mee te vergelijken zijn. Het zou iets zijn waarover de meningen verdeeld zijn, en het zou voor de persoon zelf een gewetenskwestie zijn. Dat betekent misschien dat niemand een ander daar terecht om zou kunnen veroordelen. Aan de andere kant zou iemand die dat deed, kunnen verwachten dat mensen hem zouden veroordelen. Want hij zou weten dat dat veel christenen echt tegen de borst zou stuiten.

Dus Paulus zegt dat we de wedloop zo moeten lopen dat we elkaar allemaal aanmoedigen om te winnen. Iedereen die een wedloop wil lopen, legt zichzelf beperkingen op, zegt hij. Hij beheerst zichzelf.

En iedereen die aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles. Zij nu doen dat om een vergankelijke krans te ontvangen, maar wij om een onvergankelijke te ontvangen.

1 KORINTHE 9:25

Hoeveel te meer zouden wij dan bereid moeten zijn om dingen te vermijden die ons misschien geoorloofd zijn, maar die anderen tijdens deze wedloop zouden laten struikelen. Zodat al onze broeders samen met ons de wedloop uitlopen.

17

De strijd om het lichaam te beheersen

Hij zegt in vers 26, en hier gaat hij van het beeld van een hardloper over op dat van een vechter:

En iedereen die aan een wedstrijd deelneemt, beheerst zich in alles. Zij nu doen dat om een vergankelijke krans te ontvangen, maar wij om een onvergankelijke te ontvangen. Ik loop daarom niet zonder duidelijk doel en ik vecht zó met de vuist dat ik niet maar wat in de lucht sla. Maar ik oefen mijn lichaam op harde wijze en maak het dienstbaar, opdat ik niet misschien, na anderen gepredikt te hebben, zelf verwerpelijk word.

1 KORINTHE 9:25-27

Ik loop niet doelloos, en ik vecht niet tegen denkbeeldige vijanden. Ik ben niet aan het schaduwboksen. Er is een echte wedloop te winnen en een echte vijand te overwinnen. Dit is geen spel. We staan niet op een speelplaats; we staan op een slagveld. Daarom zijn zelfdiscipline en zelfbeheersing nodig, meer dan wanneer het alleen maar een spel zou zijn.

Als een hardloper op de Olympische Spelen besluit om doelloos en in het wilde weg te lopen, van het parcours af te gaan, enzovoort, dan kan hij dat gerust doen, als dat zijn idee van plezier maken is. Hij zal de wedloop niet winnen, maar wat dan nog? Het is maar een wedloop. En als hij niet wint? Er zijn zoveel mensen die niet winnen. Hij heeft in elk geval plezier gehad terwijl hij niet won, zigzaggend over de baan, de regels overtredend of wat dan ook. Natuurlijk, hij zal er niets voor krijgen, maar de meeste mensen zullen niets krijgen, zelfs als ze zich aan de regels houden. Er is maar één persoon die iets zal krijgen. Maar zo'n wedloop verliezen is geen grote tragedie.

De wedloop die wij lopen, die verliezen is een eeuwige tragedie. En de vijand tegen wie we vechten, is niet zomaar een schaduw. Het is niet zomaar een sparringpartner. Het is iemand die ons zal doden als we hem niet verslaan. Interessant genoeg is degene

tegen wie hij in dit verband vecht, niet de duivel. We weten dat we oorlog voeren

Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.

EFEZE 6:12

maar de oorlog die hij hier voert, is tegen zijn vlees, tegen zijn lichaam.

Hij vecht, maar waartegen hij vecht is niet alleen maar lucht. Het is niet zomaar niets. Hij vecht tegen iets, en hij vecht tegen iets dat echt onderworpen moet worden. Hij moet deze tegenstander tegen de grond houden of knock-out slaan. Hij zegt:

Ik train mijn lichaam om het onder controle te houden.

De Griekse uitdrukking die hier met 'ik oefen mijn lichaam in zelfbeheersing' wordt weergegeven, betekent, voor zover ik gelezen heb, letterlijk: 'Ik sla mezelf een blauw oog.' Ik weet niet waarom hij juist dat beeld zou gebruiken, maar hij gebruikt het beeld van het boksen. Het Griekse woord betekent eigenlijk 'iemand een blauw oog slaan', in plaats van 'zich in zelfbeheersing oefenen'. Sommige vertalingen zeggen 'I buffet' of 'I pummel my body', wat zoiets is als zelfgeseling, jezelf slaan.

Paulus bedoelt niet letterlijk dat hij zichzelf een blauw oog slaat, zichzelf met een zweep geselt of zichzelf met zijn vuisten afranselt. Hij spreekt figuurlijk: hij is hard voor zichzelf. Hij is hard voor zijn vlees. Bewust, niet uit wetticisme, maar omdat hij begrijpt wat er op het spel staat. Dat er eeuwige dingen zijn waarvoor hij nu bereid is hard voor zichzelf te zijn, om later minder te betreuren te hebben en meer te winnen als winnaar van de wedstrijd.

Dus hij oefent zijn lichaam in zelfbeheersing, of hij beukt erop los. Hij geeft aan dat als hij niet de nodige zelfbeheersing beoefent en zijn lichaam niet onderwerpt, hij uiteindelijk zichzelf zou kunnen diskwalificeren, ook al heeft hij tot anderen gepredikt.

18

Verwerping en het verlies van behoud

Wat betekent dit woord ‘gediskwalificeerd’? Daarover verschillen de meningen.

[Vertalersnoot: De spreker bespreekt hier het Engelse ‘disqualified’. In het hierboven geciteerde HSV-vers staat ‘verwerpelijk’.] Ik denk, als ik me niet vergis — ik wou dat ik dit van tevoren had opgezocht. Ik heb het eerder opgezocht, maar ik herinner het me niet zo goed meer. Ik geloof dat het Griekse woord dat met ‘gediskwalificeerd’ is vertaald, ‘afgekeurd’ betekent. Volgens mij is dat de letterlijke betekenis. Volgens mij is het ‘verwerpelijk’. Ik denk dat het hetzelfde woord is dat met ‘verwerpelijk’ wordt vertaald. Maar ik wil dat je dat opzoekt voordat je dat bij de aantekeningen in je Bijbel schrijft.

Sommige mensen zeggen: ‘Nou, Paulus maakt zich hier zorgen dat hij zijn behoud kan verliezen. Ook al is hij een christelijke prediker geweest, hij zou zijn behoud kunnen verliezen als hij zichzelf niet beheerst.’ Anderen zeggen: ‘Nee, je kunt je behoud niet verliezen, en daarom heeft hij het alleen over het verliezen van zijn beloning. Hij gaat de prijs niet winnen.’ Hij zal zijn kroon of zijn beloningen verliezen, of hij zou aan de kant gezet kunnen worden. God zal hem diskwalificeren voor verdere dienst, maar:

Als iemands werk verbrandt, zal hij schade lijden. Hijzelf echter zal behouden worden, maar wel zo: als door vuur heen.

1 KORINTHE 3:15

Enzovoort. Er zijn mensen die alles zullen doen om te voorkomen dat dit betekent dat Paulus zichzelf ziet als iemand die zijn behoud kan verliezen.

Maar volgens mij heeft hij het inderdaad over het verlies van zijn behoud. Dat zeg ik vanwege de manier waarop hij het in hoofdstuk 10 illustreert. Bedenk dat de hoofdstukindelingen kunstmatig zijn. Paulus heeft die hoofdstukgrens daar niet aangebracht. Meteen nadat hij heeft gezegd dat hij zichzelf moet disciplineren

en onder bedwang moet houden om niet gediskwalificeerd te worden, geeft hij voorbeelden uit het Oude Testament van mensen die na een goed begin werden gediskwalificeerd.

Paulus zegt:

Maar ik oefen mijn lichaam op harde wijze en maak het dienstbaar, opdat ik niet misschien, na anderen gepredikt te hebben, zelf verwerpelijk word.

1 KORINTHE 9:27

Hij geeft voorbeelden van anderen in het Oude Testament die met een behoorlijke relatie met God begonnen, maar afvallig werden. Dat doet hij in de eerste elf verzen van hoofdstuk 10, die we nu gaan lezen.

19

Israëls uittocht als beeld van ons behoud

En ik wil niet, broeders, dat u er geen weet van hebt dat onze vaders allen onder de wolk waren en allen door de zee zijn gegaan, en dat allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee, en allen hetzelfde geestelijke voedsel gegeten hebben, en allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben. Zij dronken namelijk uit een geestelijke rots, die hen volgde; en die rots was Christus.

1 KORINTHE 10:1-4

Wat hij zegt, is dat al onze vaders allemaal als behouden mensen begonnen. Het is duidelijk dat hij hier de Joden op het oog heeft die met Mozes uit Egypte ontkwamen, door de zee trokken, enzovoort. Ze waren allemaal door God verlost. Ze aten geestelijk voedsel, dronken geestelijke drank en waren als het ware gedoopt.

Natuurlijk zijn de dingen die hij daar aanwijst niet helemaal letterlijk bedoeld. Het manna dat ze aten was op zichzelf niet werkelijk geestelijk, en het water dat ze dronken was niet echt geestelijke drank. Maar Paulus veroorlooft zich daar enige vrijheid in het herkennen van het type. Jezus Zelf gaf aan dat Hij het brood des levens was. Dat deed Hij in een context waarin over manna werd gesproken, in Johannes hoofdstuk 6. De Joden zeiden:

Mozes gaf ons brood uit de hemel.

JOHANNES 6

Jezus zei:

Jezus dan zei tegen hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Niet Mozes heeft u het brood uit de hemel gegeven, maar Mijn Vader geeft u het ware brood uit de hemel.

JOHANNES 6:32

Daarmee gaf Hij te kennen dat Hij in geestelijke zin in het Nieuwe Testament was wat het manna in het Oude Testament was.

Wat Paulus zegt, is dat wat de Joden bij hun uittocht uit Egypte meemaakten, veel overeenkomsten vertoonde met onze eigen situatie. Hij zegt dat zelfs in vers 6:

En deze dingen zijn gebeurd als voorbeelden voor ons, opdat wij niet zouden verlangen naar kwade dingen, zoals ook zij verlangd hebben.

1 KORINTHE 10:6

Het woord 'voorbeelden' daar is 'typen'. Het Griekse woord is tupos, 'typen'. Die dingen die hun overkwamen, waren als het ware typen van onze ervaring, zegt hij.

Wat hij dus zegt, is dat de ervaring van de Joden die uit Egypte trokken een type was van onze eigen ervaring. Uit de manier waarop hij het verhaal verwoordt, blijkt heel duidelijk van welke aspecten van onze ervaring het volgens hem een type was. Ze

werden in Mozes gedoopt toen ze door de zee trokken. Wat hij zegt, is dat de doortocht door de Rode Zee als het ware een type van de doop was. Wat de doop voor ons is, was dat voor hen. Ze waren door God uit de slavernij verlost en daarna werden ze als het ware gedoopt. Ze dronken water en aten brood waarin op wonderbaarlijke wijze was voorzien. En dat is een type van de geestelijke voeding die wij ontvangen door Christus, het brood des levens, te eten en van de Heilige Geest, het levende water, te drinken.

Hij gebruikt deze manier van spreken om een precieze verbinding te leggen tussen hun ervaring en die van ons, en om te zeggen dat dit een type was van onze ervaring. Wat zegt hij? Zij waren behouden zoals wij behouden zijn. Er waren enkele verschillen voordat Christus kwam, maar het punt is dat zij behouden mensen waren. Ze waren bevrijd, gedoopt, vervuld met de Geest, noem maar op.

Dat is niet allemaal precies waar. Ze hebben geen waterdoop ondergaan zoals wij. Ze waren niet met de Geest vervuld in de zin waarin wij dat zijn. Maar wat hij probeert te zeggen, is dat we hier in het Oude Testament een voorbeeld hebben van behouden mensen, met veel overeenkomsten met ons eigen behoud.

En nu? Vers 5:

Maar in de meesten van hen heeft God geen welgevallen gehad, want zij zijn neergeveld in de woestijn.

1 KORINTHE 10:5

Dat wil zeggen: dode lichamen.

Ze waren in twee opzichten voorbeelden of typen van ons. Het ene is dat ze behouden waren. Het andere is dat velen van hen afvielen en onder het oordeel van God stierven.

20

Christus als de rots die Israël volgde

Ik heb geen commentaar gegeven op het einde van vers 4, waar staat:

en allen dezelfde geestelijke drank gedronken hebben. Zij dronken namelijk uit een geestelijke rots, die hen volgde; en die rots was Christus.

1 KORINTHE 10:4

Of zelfs op de zinsnede daarvoor, waarin staat:

‘De rots ging met hen mee.’ Dat is een moeilijke zinsnede. De rabbijnen leerden namelijk dat de rots waaruit de Joden kort na hun vertrek uit Egypte dronken, dezelfde rots was waaruit ze later tijdens hun omzwervingen dronken. En dat die rots daadwerkelijk met hen was meegereisd, hen was gevolgd. Nu is het onwaarschijnlijk dat Paulus daarmee de rabbijnse leer probeert te bevestigen, alsof de Joden door de woestijn zwierven met die grote rots die achter hen aan rolde, als een puppy die achter hen aan liep. Paulus geeft zijn hervertelling van dit historische materiaal een enigszins geestelijke en gestileerde vorm, juist om de parallellen te laten zien.

Christus was bij hen, dat is wat hij zegt, net zoals Christus bij ons is. Aan het begin van hun omzwervingen en aan het einde van hun omzwervingen kwamen ze de rots tegen en dronken ze eruit. Zo is het ook alsof de rots hen volgde, waar ze ook heen gingen. En dat geldt zeker voor Christus. Hij is bij ons. Eigenlijk volgen wij Hem, en we drinken de Heilige Geest die Hij ons geeft, het levende water. Als we dit al te letterlijk nemen, gaan we verder dan Paulus bedoelt. Het is duidelijk dat hij niet werkelijk zegt dat de doortocht door de Rode Zee de doop was. Ze werden niet eens nat. Of dat het manna werkelijk geestelijk voedsel was. Het was engelenvoedsel, maar het was lichamelijk. Het was niet geestelijk. Hetzelfde geldt voor het water dat ze dronken. Dus hoewel hij zegt dat de rots hen volgde, spreekt hij figuurlijk, niet letterlijk. Maar de bedoeling is om het verband te laten zien.

Ze lijken dus niet alleen op ons doordat ze behouden werden, maar ook doordat ze vielen in de woestijn toen ze in opstand kwamen. Dit is een uitwerking van wat hij in vers 27 van hoofdstuk 9 zei, waar hij zegt:

Maar ik oefen mijn lichaam op harde wijze en maak het dienstbaar, opdat ik niet misschien, na anderen gepredikt te hebben, zelf verwerpelijk word.

1 KORINTHE 9:27

Dit is bijvoorbeeld met onze vaders gebeurd, met sommigen van hen. Ze waren behouden, ze dienden God een tijdlang, maar velen van hen vielen en waren niet behouden. Dat is volgens mij wat hij te verstaan geeft.

21

Afgoderij en hoererij brengen Gods oordeel

Hij gaat verder in vers 7:

En word geen afgodendienaars zoals sommigen van hen, zoals geschreven staat: Het volk ging zitten om te eten en te drinken en zij stonden op om te feesten.

1 KORINTHE 10:7

Het citaat gaat eigenlijk over de gelegenheid waarbij ze het gouden kalf maakten in Exodus 32. Ze aten en dronken en stonden daarna op om te spelen. Spelen lijkt in dat geval te slaan op afgoderij, onzedelijkheid, naar alle waarschijnlijkheid hoererij.

[Vertalersnoot: De spreker licht het Engelse ‘play’ toe, hier vertaald als ‘spelen’. De HSV gebruikt in het bovenstaande citaat ‘feesten’.] Hij gaat verder in vers 8:

En laten wij geen hoererij bedrijven, zoals sommigen van hen hoererij bedreven hebben, en op één dag vielen er drieëntwintigduizend.

1 KORINTHE 10:8

Dit is een verwijzing naar Numeri hoofdstuk 25, toen Balak op aanraden van Bileam vrouwen onder de Joden stuurde om hen tot afgoderij en hoererij te verleiden. Dat bracht een plaag over de Joden, die pas ophield toen de priester een speer door een schuldig paar stootte en hen doodde. Hoewel Numeri ons vertelt dat er vierentwintigduizend dood neervielen, vertelt Paulus ons dat er drieëntwintigduizend vielen. Sommigen hebben geprobeerd het zo te verklaren: Paulus zegt dat er op één dag drieëntwintigduizend vielen. Numeri geeft ons alleen het totaal. Misschien vielen er op één dag drieëntwintigduizend en vielen de andere duizend de volgende dag, zodat er vierentwintigduizend werden gedood. Maar dat vind ik een beetje dwaas.

Eerlijk gezegd zou Paulus zijn getallen uit dezelfde bron halen als wij, uit het boek Numeri. Paulus was er niet bij. Tenzij we willen zeggen dat God hem bij het schrijven van 1 Korinthe door goddelijke inspiratie openbaarde dat er op één dag drieëntwintigduizend mensen stierven en de volgende dag nog eens duizend. Het is waarschijnlijker dat Paulus uit zijn geheugen spreekt, en ongetwijfeld had hij het bij het rechte eind. Kijk, we hebben de oorspronkelijke handschriften van Numeri niet. Paulus had oudere handschriften dan wij, en die van hem stonden dicht bij de oorspronkelijke en vermeldden waarschijnlijk drieëntwintigduizend. Die van ons zeggen vierentwintigduizend, wat mogelijk het gevolg is van een latere tekstcorruptie in Numeri. En dat is waarschijnlijk het geval.

Natuurlijk maakt het niet uit of het drieëntwintigduizend of vierentwintigduizend is, maar sommige mensen struikelen over dit soort verschillen. Naar alle waarschijnlijkheid hebben we hier te maken met een geval van tekstcorruptie. Maar dat is geen groot probleem. Waar het om gaat, is dat er bij die gelegenheid veel mensen stierven vanwege onzedelijkheid.

22

Christus verzoeken en morren tegen God

Vers 9:

En laten wij Christus niet verzoeken, zoals ook sommigen van hen Hem verzocht hebben en door de slangen omgekomen zijn.

1 KORINTHE 10:9

Het verhaal waarnaar hij verwijst, over hoe ze door slangen omkwamen, stond in Numeri 21. God stuurde vurige slangen onder hen om Israël te oordelen. Sommigen van hen werden gespaard doordat Mozes een bronzen slang op een paal oprichtte. Op aanwijzing van God zouden ze, als ze ernaar keken, van de slangenbeet genezen worden, hoewel velen stierven. Ook dit was een oordeel van God over mensen die eerder door God uit Egypte waren gered. Dat is een type van christenen die uit de zonde gered worden.

Vers 10:

Loop niet te mopperen, mopper niet binnensmonds,

En mor niet, zoals ook sommigen van hen gemord hebben en omgekomen zijn door de verderver.

1 KORINTHE 10:10

Het is moeilijk om precies te weten waar hier naar wordt verwezen. Waarschijnlijk naar Numeri 14, waar de verspieters een negatief verslag over het land uitbrachten. Het volk morde toen tegen Mozes en Aäron en klaagde, en God doodde daarom een hele groep van hen. Daar wordt hier ongetwijfeld naar verwezen met de verderver. Het punt is dat Paulus een paar gevallen opsomt waarin de Joden, nadat ze eenmaal gered waren, zich toch onwaardig en ongepast, opstandig of zondig gedroegen en daarvoor moesten lijden. Ze stierven, en ze stierven onder Gods toorn en oordeel. Er staat niet

uitdrukkelijk dat ze naar de hel gingen. Mensen die in eeuwige zekerheid geloven, zouden nog steeds kunnen zeggen: 'Paulus waarschuwt ons misschien dat we kunnen sterven als we net als zij zondigen.'

23

Lichamelijk oordeel of geestelijke dood

Het is mogelijk dat een christen lichamelijk sterft onder het oordeel van God en toch naar de hemel gaat. Zulke mensen wijzen vaak op Ananias en Saffira als een mogelijk voorbeeld daarvan. Ze zeggen: 'Ananias en Saffira maakten deel uit van de gemeente. Het waren mensen die gered waren, maar ze logen tegen de Heilige Geest, en God maakte een einde aan hun leven. Maar ze gingen naar de hemel. Het oordeel dat ze ondergingen was alleen tijdelijk, alleen een verkorting van hun aardse leven, omdat God zo misnoegd was over wat ze deden. Maar dat zegt helemaal niets over de vraag of ze wel of niet naar de hemel gingen.' Zo zouden ze redeneren.

Maar het punt hier is dat Paulus deze voorbeelden niet probeert te gebruiken om ons ermee te dreigen dat God ons lichamelijk zal doden als we zondigen. Dat is natuurlijk wel de manier waarop Zijn oordeel zichtbaar werd bij het volk Israël. Dat gold ook voor Zijn verlossing. Zijn verlossing was toen een lichamelijke bevrijding uit lichamelijke slavernij, en Zijn oordeel was een lichamelijk oordeel dat bestond uit de lichamelijke dood. Maar de dingen waar dit als type naar verwijst, zijn geestelijke werkelijkheden: een geestelijk behoud uit geestelijke slavernij. Het oordeel dat hierin ongetwijfeld besloten ligt, en waarvoor we worden gewaarschuwd, is een geestelijk doodsoordeel, de geestelijke dood.

De enige andere manier om dit te begrijpen, is dat hij de Korintheërs probeert te vertellen dat God de lichamelijke dood over hen zal brengen als oordeel als ze zich misdragen. Dat is niet onmogelijk. In hoofdstuk 11 vertelt hij hun dat hun misbruik van de tafel van de Heere ertoe heeft geleid dat velen van hen ziek en zwak zijn, en dat sommigen van hen zelfs onder het oordeel van God zijn gestorven. Het is dus mogelijk dat God hen inderdaad met de lichamelijke dood zou treffen.

Maar Paulus geeft deze voorbeelden om zijn uitspraak aan het einde van hoofdstuk 9, in vers 27, toe te lichten. Daar zegt hij dat hij vreest dat hij, als hij zich niet goed gedraagt, in een bepaald opzicht gediskwalificeerd zou kunnen worden, of afgekeurd. Dat is niet hetzelfde als het lichamelijke oordeel van de dood ondergaan. Misschien beschouwde hij dat ook als een mogelijkheid, maar dat is niet dezelfde zorg. Sterven is één ding. Door God afgekeurd worden is iets anders.

24

Afgedwaalde gelovigen en verlies van behoud

Ik denk dat Paulus hier de lichamelijke dood van de Israëlieten onder Gods oordeel als voorbeeld gebruikt, als een type van onze geestelijke dood of ons verlies van het behoud. Als we afvallig worden en als we ons niet goed gedragen, kunnen we weer de wereld in worden gezogen. Kijk eens naar 2 Petrus. In 2 Petrus hoofdstuk 2, vers 19 staat:

Zij beloven aan hen vrijheid, terwijl zij zelf slaven van de verdorvenheid zijn; want door wie iemand overwonnen is, van hem is hij ook een slaaf geworden.

2 PETRUS 2:19

In 2 Petrus 2:19 tot en met 22 zegt Petrus dat degenen die opnieuw in de wereld verstrikt raken, nadat ze door de kennis van de Heere en Zaligmaker Jezus Christus zijn vrijgemaakt, in een toestand terechtkomen die erger is dan de toestand waarin ze in het begin verkeerden. Als dat het geval is, klinkt het niet alsof ze nog steeds gered zijn.

In Jakobus hoofdstuk 5, helemaal aan het slot van dit boek Jakobus, in vers 19 en 20, zegt Jakobus:

Broeders, als iemand onder u van de waarheid is afgedwaald en een ander doet hem terugkeren, weet dan dat hij die een zondaar van zijn dwaalweg doet terugkeren, een ziel zal redden van de dood en een menigte van zonden zal bedekken.

JAKOBUS 5:19-20

Dat redt hem niet alleen van de lichamelijke dood of van lichamelijke tuchting door de Heere; het redt zijn ziel van de dood. Dat betekent dat de ziel van iemand die van de waarheid is afgedwaald, gevaar loopt te sterven, tenzij iemand hem weer op de juiste weg terugbrengt. Degene die hem wel terugbrengt, heeft de ziel van die persoon van de dood gered, hoewel het een broeder is die van de waarheid is afgedwaald.

Het klinkt er dus beslist naar dat Paulus en Jakobus en Petrus zouden leren dat iemand weliswaar gered is, maar dat hij groot gevaar loopt geestelijk te sterven als hij tegen God in opstand komt, opnieuw in zonde verstrikt raakt en van de waarheid afdwaalt. De lichamelijke dood van de Israëlieten in dit specifieke voorbeeld is daar natuurlijk een type van.

Dat zegt hij in 1 Korinthe 10:11:

Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden voor ons, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is.

1 KORINTHE 10:11

Ook hier is het woord 'voorbeelden' weer 'typen', net als in vers 6. In beide verzen wordt in het Griekse Nieuwe Testament het woord 'typen' gebruikt. Ze waren typen van de ervaring van de christen. Ze waren typen in hun behoud, en ze waren typen in hun verwerping. Ze komen overeen met wat voor ons geldt.

En het zijn typen.

25

De laatste dagen in het Nieuwe Testament

De uitdrukking ‘over wie het einde van de eeuwen gekomen is’ is interessant. Ze lijkt sterk op enkele andere uitdrukkingen die niet precies hetzelfde zijn, maar er ook niet veel van verschillen. ‘De laatste dagen’, ‘het laatste uur’ — dat soort uitdrukkingen kom je in de Schrift niet zelden tegen. In Hebreëen 9:26 staat zelfs bijna dezelfde uitdrukking. Er staat:

Want dan had Hij vanaf de grondlegging van de wereld dikwijls moeten lijden. Maar nu is Hij bij de voleinding van de eeuwen eenmaal geopenbaard om de zonde teniet te doen door het offer van Zichzelf.

HEBREEËN 9:26

Let erop dat de schrijver van Hebreëen zegt dat Christus aan het einde van de eeuwen verschenen is. Daarmee bedoelt hij Zijn eerste komst, toen Hij stierf. En in Hebreëen hoofdstuk 1, vers 1 en 2, zegt dezelfde schrijver:

Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon, Die Hij Erfgenaam gemaakt heeft van alles, door Wie Hij ook de wereld gemaakt heeft.

HEBREEËN 1:1-2

Ook hier verwijst hij naar de tijd waarin Jezus kwam als het moment dat de laatste dagen of het einde van de eeuwen markeerde.

Paulus sprak ook zo, zoals we hier kunnen zien. Hij zegt:

Met 'ons' bedoelt hij zichzelf en zijn tijdgenoten:

Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden voor ons, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is.

1 KORINTHE 10:11

Johannes zei in 1 Johannes 2:

Kinderen, het is het laatste uur; en zoals u gehoord hebt dat de antichrist eraan komt, zijn er ook nu al veel antichristen gekomen, waaruit wij weten dat het het laatste uur is.

1 JOHANNES 2:18

Petrus zei over Jezus:

Hij is wel van tevoren gekend, vóór de grondlegging van de wereld, maar in de laatste tijden geopenbaard omwille van u.

1 PETRUS 1:20

Dat staat in 1 Petrus hoofdstuk 1, vers 20.

Dus Petrus, de schrijver van Hebreeën, Paulus en Johannes — al deze schrijvers in het Nieuwe Testament spraken over de tijd waarin zij leefden, de tijd sinds de komst van Christus, als het laatste uur, de laatste dagen, het einde van de eeuwen. Hoe moeten we dit begrijpen? Het is duidelijk dat we die uitdrukkingen niet kunnen gebruiken op de manier die vanzelf bij ons opkomt in onze door de bedelingenleer beïnvloede cultuur. Wanneer aanhangers van de bedelingenleer deze termen horen, passen ze die toe op het allerlaatste einde van de wereld. Maar dat lijkt nauwelijks juist te kunnen zijn.

Er zijn twee mogelijkheden. De ene is dat de schrijvers van het Nieuwe Testament in de komst van Christus het begin van het einde zagen, maar dat dat einde een heel, heel lange tijd duurt. De laatste dagen zijn in werkelijkheid duizenden jaren. De laatste

dagen waren het hele tijdperk van de gemeente. Het is niet helemaal mogelijk, maar volgens mij lijkt het een beetje onwaarschijnlijk dat Johannes dit het laatste uur zou noemen als hij bedoelde dat dit uur 2000 jaar duurt.

[Vertalersnoot: Ook de Engelse bron heeft hier de tegenstrijdige combinatie ‘not entirely possible’ en ‘a little unlikely’. Die formulering is behouden; hiermee is niet beslist of de spreker deze uitleg onmogelijk of slechts onwaarschijnlijk bedoelt te noemen.] Of ‘laatste dagen’ — het zou eerder ‘laatste eeuwen’ of ‘laatste millennia’ zijn, als hij een duur van 2000 jaar bedoelt.

26

De overgang van het oude naar het nieuwe

Zoals ik het begrijp, heeft hij het natuurlijk over het einde van het Joodse tijdperk en het aanbreken van het nieuwe tijdperk van de Messias. Jezus kwam om een nieuwe orde in te luiden, een nieuw verbond, een nieuwe schepping, een tijdperk dat anders was dan de voorgaande tijdperken. Het voorgaande tijdperk had vanaf de tijd van Mozes 1400 jaar gegolden: het tijdperk van de wet, het tijdperk van het jodendom. Hoewel Paulus een Jood was, zag hij dat in zijn leven het einde van het Joodse tijdperk gekomen was. Natuurlijk werd dat definitief gemarkeerd toen alle uiterlijke vormen van het jodendom eenvoudigweg verdwenen en vergingen bij de verwoesting van de tempel in het jaar 70 na Christus. Dat maakte een einde aan alle uiterlijke vormen van het jodendom.

Paulus en zijn metgezellen zagen de tijd vanaf Jezus' komst tot het moment waarop de tempel zelf verwoest zou worden en het jodendom afgeschaft zou worden, als het einde van het Joodse tijdperk. Ze leefden in de laatste generatie van het tijdperk van de wet en van het jodendom. Het was ook de eerste generatie van een nieuw tijdperk. Die tijdperken overlaptten elkaar.

Interessant genoeg leefden die Joden die uit Egypte kwamen, over wie Paulus het zojuist heeft gehad, ook in een periode waarin twee tijdperken elkaar overlaptten. Het was aan het einde van een tijdperk van slavernij, maar het was het begin van een tijdperk waarin ze een volk waren. Toch zwierven ze, voordat ze een volk werden in de

zin dat ze grondgebied bezaten en het Beloofde Land kregen, 40 jaar rond, één generatie. Ze waren uit Egypte, maar ze waren nog niet in het Beloofde Land. Ze waren een overgangsgeneratie.

Toen het eerste verbond kwam, werd het bij de Sinaï ingesteld. Maar het duurde nog eens 40 jaar voordat de Joden zich konden vestigen, ten volle konden genieten van de voordelen van het volk van God zijn, het heilige volk enzovoort, en het land konden veroveren. Evenzo lijkt er, toen God het nieuwe verbond sloot, een overgangsgeneratie te zijn geweest waarin het nieuwe verbond gekomen was, maar nog niet alle uiterlijke vormen van het oude verdwenen waren. Pas toen het oude verdwenen was, was het tijdperk volledig ten einde gekomen.

Paulus, denk ik, en Petrus en Johannes en anderen, de schrijver van Hebreeën, zagen zichzelf als mensen die aan het einde van een tijdperk leefden, of aan het einde van alle voorgaande tijdperken. En de komst van het uiteindelijke en eeuwige tijdperk van de Messias was nabij, of dat tijdperk was zelfs al aangebroken. Het is een uitdrukking waar we iets mee moeten. We komen die van tijd tot tijd in de Schrift tegen. Het is duidelijk dat de apostelen die in een andere betekenis gebruiken dan de betekenis die er tegenwoordig doorgaans aan wordt gegeven.

27

Gods uitweg benutten en verleiding ontvluchten

Vers 12 zegt nu:

Daarom, wie denkt te staan, laat hij oppassen dat hij niet valt. Meer dan een menselijke verzoeking is u niet overkomen. En God is getrouw: Hij zal niet toelaten dat u verzocht wordt boven wat u aankunt, maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven om die te kunnen doorstaan.

1 KORINTHE 10:12-13

Wanneer hij zegt:

‘God zal niet toelaten dat je zwaarder op de proef wordt gesteld dan je aankunt’, dan veronderstelt dat dat je niet zelf bijzondere verleidingen gaat opzoeken. Je kunt beslist boven je vermogen worden verzocht als je dom genoeg bent om dat uit te lokken. Wat Paulus hier bepleit, is dat je niet naar de afgodenfeesten gaat. Je vraagt om moeilijkheden. Je vraagt om verleiding. Je begeeft je op het pad van de duivel. God heeft je een uitweg gegeven om daaraan te ontkomen. Ga niet naar binnen. Zo ontkom je eraan.

Let daarop, want aan de ene kant lijkt hij in vers 13 aan te geven dat je niet kunt vallen, omdat God niet zal toelaten dat je boven je vermogen wordt verzocht. Toch waarschuwt hij hen dat ze kunnen vallen als ze dwaas en overmoedig zijn. Gods uitweg uit de verleiding is dat je niet al te veel op jezelf vertrouwt, dat je verleiding vermijdt. Hij zegt het heel duidelijk in vers 14:

Daarom, mijn geliefden, vlucht weg van de afgodendienst.

1 KORINTHE 10:14

Wat hij hier zegt, is dat niemand kan zeggen: ‘Als ik tot afgoderij verval, is dat Gods schuld. God heeft me in de steek gelaten. Ik leefde gewoon als christen, maar ik had de vrijheid om naar dat afgodenfeest te gaan, en uiteindelijk verviel ik tot afgoderij. Dat is niet mijn schuld. Dat is Gods schuld. Hij hoort me in zulke situaties te beschermen.’ Nee. God geeft je uitwegen om aan dat soort verleiding te ontkomen. De uitweg is natuurlijk dat je ervoor vlucht, dat je wegvlucht van de afgoderij. Je moet niet proberen er zo vertrouwelijk mogelijk mee om te gaan, maar er zo ver mogelijk vandaan blijven, zegt hij in vers 14.

Ik geloof dat als je elke gelegenheid benut die God je geeft om verleiding te vermijden, er geen verleiding op je af zal komen die je niet kunt verdragen zonder dat God je een uitweg geeft om eraan te ontkomen. Maar daarbij wordt verondersteld dat je de verleiding niet opzoekt, dat je niet met de verleiding flirt, dat je jezelf niet overmoedig en onnodig in een situatie brengt waarin de verleiding buitengewoon groot zal zijn. Als je dat onnodig doet, doet God geen enkele belofte. Je kunt vallen, en je kunt er maar beter voor oppassen dat dat niet gebeurt.

Maar als je heilig wilt blijven, dan kun je dat, want je staat echt niet aan meer verleidingen bloot dan andere mensen. Alle mensen staan in wezen aan dezelfde soort verleidingen bloot als jij. Maar God geeft je wel een uitweg, en die is dat je voor de verleiding vlucht. Je blijft daar niet gewoon staan en zegt: 'Ik blijf hier midden in de verleiding staan, en God zal me een uitweg geven.' Wat dan, neem ik aan, betekent: 'Hoewel ik nergens heen ga, zal ik hier ongeschonden doorheen komen.' Maar de uitweg is dat je daar weggaat. Dat is volgens mij wat Paulus zegt.

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling die de spreker gebruikt, spreekt van een 'way of escape', een uitweg om te ontkomen. De HSV formuleert dit als 'de uitkomst geven om die te kunnen doorstaan'.]

28

Getuigen zonder zondig gedrag goed te keuren

Als je tegen iemand getuigt, in wat voor situatie doe je dat dan? In een afgodentempel? Stel, je hebt een situatie waarin een meisje zich met het occulte bezighoudt, en je wilt tegen haar getuigen. Wat? Moet je je dan samen met haar met het occulte gaan bezighouden? Ik denk dat mensen die zich met het occulte bezighouden beslist het getuigenis moeten horen. Ik weet niet of seances, afgodentempels of wat dan ook de enige plaatsen zijn waar je hen kunt vinden. Als we daarheen gaan, kunnen we de indruk wekken dat we meedoen, zelfs als dat niet zo is. Mensen kunnen ons gedrag zo opvatten dat we het goedkeuren, dat we het geen verkeerde plek vinden om naartoe te gaan.

Ook al schaadt het ons misschien niet om daar te zijn, onze aanwezigheid daar laat aan iedereen zien dat we er niets verkeers in zien om daar te zijn. Wat zij misschien niet zien, is dat het voor hen wel verkeerd is om daar te zijn, omdat het hen schaadt. Maar ze lezen niet altijd tussen de regels door. Ze zeggen gewoon: 'Hij komt hier. Hij zal het dus wel prima vinden.'

Er bestaat een verlangen, en ik weet niet wanneer dat begonnen is. Ik vermoed dat het waarschijnlijk met mijn generatie begonnen is. Ik denk dat het voortleeft onder deze huidige generatie christenen, radicale christenen: een verlangen om niet bekrompen

te zijn, niet preuts te zijn, zich niet te veel af te zonderen, en te laten zien dat we eigenlijk behoorlijk vrij en behoorlijk hip zijn. Natuurlijk, we zijn behouden, maar Jezus maakt je niet minder hip. Je bent behouden, maar je kunt nog steeds naar feestjes gaan. Je bent behouden, maar je kunt nog steeds cafés binnenlopen om te getuigen, natuurlijk. Misschien een beetje drinken, maar misschien ook helemaal niet drinken, gewoon naar binnen gaan en getuigen. Of we zijn behouden en we kunnen daar gewoon die slangenkuil in gaan.

Iemand zou kunnen zeggen: 'Er moet toch iemand naartoe gaan.' Niet noodzakelijk. De mensen die in die slangenkuil zitten, brengen daar niet al hun tijd door. Je kunt die mensen ook ergens anders vinden.

Soms zeggen mensen: 'Als je je kinderen niet naar een openbare school stuurt, wie gaat dan de kinderen bereiken die op de openbare school zitten?' Kinderen van openbare scholen komen ook op andere plaatsen dan school, waar ze bereikt kunnen worden. Idealiter thuis, aangezien hun ouders hen horen te bereiken. Maar als mijn kinderen degenen zijn die hen moeten bereiken, zullen ze hen ergens anders moeten bereiken. Want ik zie niet dat er op de openbare scholen zo verschrikkelijk veel mensen bereikt worden. Ik zat als christen op een openbare school. Ik getuigde, ik predikte, ik bereikte niemand.

Tenminste, in de meeste jaren dat ik openbaar onderwijs volgde. Het openbaar onderwijs zelf is inmiddels nog beperkter geworden in wat het toestaat. Daardoor kun je niemand bereiken, want je mag daar niet eens over de dingen van God praten. Veel mensen zeggen: 'Nou, op die plek zijn veel mensen, en die moeten bereikt worden, dus moeten we naar die plek toe.' Maar ze brengen daar niet al hun tijd door. Als je hen kunt treffen wanneer ze niet in de kroeg zitten, des te beter. Als je hen kunt treffen wanneer ze niet bij de seance zijn, des te beter.

Om te beginnen moeten ook mensen die drinken bereikt worden. Ik heb daar enige ervaring mee. Ik heb jarenlang straatwerk gedaan en heb bij veel gelegenheden dronken mensen geestelijk bijgestaan. Een paar keer heb ik meegemaakt dat ze in hun dronken toestand snikkend woorden van berouw en gebeden uitbrachten. Ik dacht: 'Wauw, prijs God! Deze man had Christus hard nodig, en eindelijk heeft hij zich tot

Christus gewend.' Zodra hij nuchter was, herinnerde hij zich er niets meer van. Of als hij het zich wel herinnerde, ging zijn hart er helemaal niet naar uit. Dat is niet het meest geschikte moment om hen te bereiken.

Ik zeg niet dat je, als je noodzakelijkerwijs in een situatie terechtkomt die minder dan ideaal is, in die situatie niet doortastend met het Evangelie moet zijn. Maar ik denk dat Paulus zegt dat je geen afgodentempels hoeft binnen te gaan om deze mensen te bereiken. Ze brengen daar niet al hun tijd door. Als je deze mensen wilt bereiken, nodig hen dan bij je thuis uit, of ga bij hen thuis langs. Of doe iets waarmee je hun niet de indruk geeft dat je hun gedrag op de een of andere manier goedkeurt, terwijl je dat in werkelijkheid niet goedkeurt. Je keurt hun occulte gedrag niet goed. Waarom zou je hun dan door je daden de verkeerde indruk geven dat het eigenlijk prima is om naar zo'n plek te gaan?

Ik zeg niet dat een christen zondigt door een kroeg binnen te gaan als hij daar naar binnen gaat om te getuigen. Ik zeg niet dat hij daarmee zondigt. Maar ik zeg wel dat hij alleen al door daar aanwezig te zijn iets kan overbrengen wat hij eigenlijk niet wil overbrengen.

29

Zekerheid en het opvolgen van Gods waarschuwing

Ik geloof dat we voor eeuwig zeker zijn zolang we Gods waarschuwingen niet in de wind slaan. Als iemand zegt: 'Nou, God heeft me al deze ernstige waarschuwingen gegeven, maar ik ga ze negeren, en dan zal ik nog steeds zeker zijn', dan vind ik dat een beetje aanmatigend. Als je acht slaat op Gods waarschuwingen, dienen die waarschuwingen als middelen om aan de verzoeking te ontkomen. Je negeert de waarschuwingen, je loopt de vluchtdeuren voorbij, en je bevindt je verderop in de gang waar geen vluchtdeuren meer zijn. Je dendert gewoon op de verzoeking af, terwijl je nog maar weinig mogelijkheden over hebt.

Wat eeuwige zekerheid betreft: eeuwige zekerheid betekent dat ik niet bang hoef te zijn dat, terwijl ik ernaar streef met de Heere te wandelen, iets mij zal overweldigen en mij bij de Heere zal wegrukken.

Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan allen, en niemand kan hen uit de hand van Mijn Vader rukken.

JOHANNES 10:29

Dat zei Jezus in Johannes 10. Dat betekent niet dat ik niet kan ontsnappen als ik dwaas genoeg ben om dat te doen. Als iemand weigert weg te vluchten van afgoderij, kan hij God niet de schuld geven of zeggen dat God hem niet veilig heeft bewaard, terwijl God hem had gezegd weg te vluchten van afgoderij, als hij in afgoderij vervalt en daardoor zijn ziel verliest.

Ik denk dat Paulus dat zegt.

Daarom, wie denkt te staan, laat hij oppassen dat hij niet valt.

1 KORINTHE 10:12

Misschien houdt hij geen stand. Misschien is hij niet zo sterk als hij denkt. En standhouden zou betekenen dat hij de afgodentempel binnengaat en denkt dat hij daar geen compromissen zal sluiten. Nou, wees voorzichtig. Je zou juist moeten wegvluchten van afgoderij, in plaats van te proberen te zien hoe vertrouwelijk je ermee kunt omgaan zonder te vallen.

30

De tafel van Christus en die van demonen

Vers 15 zegt:

Ik spreek toch tot u als tot verstandige mensen, beoordeelt u dan zelf wat ik zeg.

1 KORINTHE 10:15

De beker van de dankzegging die wij zegenen, is die niet de gemeenschap met het bloed van Christus? Het brood dat wij breken, is dat niet de gemeenschap met het lichaam van Christus?

1 KORINTHE 10:16

Hij heeft het natuurlijk over het gebruikelijke Avondmaal waaraan ze deelnamen, waarschijnlijk wekelijks.

Omdat het brood één is, zijn wij, die velen zijn, één lichaam, want wij allen hebben deel aan het ene brood. Let op het Israël naar het vlees: hebben niet zij die de offers eten, gemeenschap met het altaar? Wat zeg ik hiermee dan? Dat een afgod iets is, of dat een afgodenoffer iets is? Nee, ik zeg dit omdat wat de heidenen offeren, zij dat aan demonen offeren en niet aan God, en ik wil niet dat u met de demonen gemeenschap hebt. U kunt niet de drinkbeker van de Heere drinken én de drinkbeker van de demonen. U kunt niet deelhebben aan de tafel van de Heere én aan de tafel van de demonen. Of willen wij de Heere tot jaloersheid verwekken? Wij zijn toch niet sterker dan Hij?

1 KORINTHE 10:17-22

Wat zegt hij hier nu? Hij illustreert het aan de hand van het gebruikelijke christelijke Avondmaal en ook het gebruikelijke verschijnsel dat de priesters in de tempel de offers van het altaar eten. En hij zegt dat hier iets mystieks plaatsvindt. Wanneer we dit brood breken en het zegenen, en wanneer we uit deze beker drinken en die zegenen, belijden we dan niet dat daar op mystieke wijze iets gebeurt? Vindt er niet een zekere gemeenschap plaats? Is er niet een omgang met elkaar, een samengaan? Gemeenschap, koinonia, betekent delen. Er vindt een zekere gemeenschap plaats, er wordt iets gedeeld, er is onderlinge omgang.

Er is gemeenschap met Christus en met elkaar. Er is een mystieke eenheid.

We maken allemaal deel uit van één lichaam, en dat is wat we gedenken. Er gebeurt daar iets. Ik zeg niet dat Paulus hier een soort magische, mystieke gebeurtenis van maakt. Maar hij zegt dat alleen al het eten aan de tafel van de Heere een manier is om iets te verklaren. Namelijk dat we één zijn met Christus en één zijn met deze mensen met wie we eten.

Als dat nu is wat we doen wanneer we het Avondmaal vieren, en als de priesters van het altaar eten, dan is het heel duidelijk dat zij aan het altaar eten omdat zij afgezonderd zijn voor de god van wie dat altaar is. Daarom mogen ze van zijn offers eten. Ze zijn priesters. Ze zijn aan hem geheiligd. Of het nu de God van de Bijbel is of een heidense god, priesters eten het voedsel van het offer vanwege hun verbondenheid met de god aan wie het wordt geofferd. Christenen vieren het Avondmaal en verklaren daarmee hun eenheid met Christus.

Wat denk je nu dat de afgodendienaars doen wanneer zij bij hun feesten eten? Dat is niet zomaar niets.

Hij zegt nu niet dat het onmogelijk is, want blijkbaar deden sommige christenen precies dat. Ze kwamen naar het Avondmaal, aten aan de tafel van de Heere en gingen daarna naar een afgodentempel om aan de tafel van de demonen te eten. Maar hij bedoelt: 'Je komt er niet ongestraft mee weg.' Dat bedoelt hij wanneer hij zegt:

Of maken we de Heer jaloers? Zijn we soms sterker dan Hij?

Het is geen onschuldige, betekenisloze zaak wanneer je bij deze tempelfeesten eet, net zomin als het een betekenisloze zaak is wanneer christenen samenkomen en hun heilige maaltijden houden. Ze belijden hun trouw aan Christus. Ze belijden hun eenheid met Christus, met elkaar. Ze zeggen: 'We zijn hier allemaal één, en één met Christus.' Wat denk je dat er bij de afgodenfeesten gebeurt? Ze verklaren allemaal dat ze één zijn in de aanbidding van deze afgod. Wat doe jij daar dan? Je zit aan de tafel van de duivel. En het is net zo zeker een tafel van de duivel als onze tafel de tafel van de Heere is. Hoe kun je aan beide zitten? Dat is wat hij zegt.

Nu vers 23:

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig. Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen bouwen op.

1 KORINTHE 10:23

We zijn deze uitspraak al eerder tegengekomen in 1 Korinthe 6:12, waar hij zei:

Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig. Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal mij niet onder de macht van ook maar iets laten brengen.

1 KORINTHE 6:12

Blijkbaar haalt hij opnieuw hun eigen leus tegenover hen aan, dat alles hun geoorloofd is. En hoewel dat misschien waar is, zijn sommige dingen gewoon stom. Sommige gedragingen zijn gewoon dom, ook al zou je misschien kunnen zeggen dat er voor de christen geen wet is die ze verbiedt. Tenminste, als het je erom gaat zelf opgebouwd te worden en anderen op te bouwen. Als je belangstelling hebt voor geestelijke dingen, werken sommige gedragingen gewoon averechts.

Laat niemand zijn eigen voordeel zoeken, maar ieder dat van de ander.

1 KORINTHE 10:24

Paulus zei in wezen hetzelfde in Filippenzen 2:4. Filippenzen 2:4, daar zegt Paulus:

Laat eenieder niet alleen oog hebben voor wat van hemzelf is, maar laat eenieder ook oog hebben voor wat van anderen is.

FILIPPENZEN 2:4

Filippenzen 2:4. Als je je alleen bezighoudt met waar je recht op hebt, denk je alleen aan jezelf. En Paulus zegt dat je zo niet moet zijn. Zoek niet je eigen belangen. Zoek niet je eigen welzijn, maar zoek het welzijn van de anderen. Alles is je misschien geoorloofd, maar niet alles zal andere mensen opbouwen. En dat zou je nog meer ter harte moeten gaan dan de vraag of alles geoorloofd is.

31

Offervlees op de markt en bij ongelovigen

Nu geeft hij een paar heel praktische aanwijzingen waarover ze zich vast vragen hebben gesteld. Sommigen van hen moeten zich daar vragen over hebben gesteld.

Vers 25:

Eet alles wat in de vleeshal verkocht wordt, zonder naar iets navraag te doen omwille van het geweten.

1 KORINTHE 10:25

Want de aarde is van de Heere, met alles wat zij bevat.

1 KORINTHE 10:26

Daarmee haalt hij Psalm 24:1 aan.

En als iemand van de ongelovigen u uitnodigt, en u wilt naar hem toe gaan, eet dan alles wat u wordt voorgezet, zonder naar iets navraag te doen omwille van het geweten.

1 KORINTHE 10:27

Maar als iemand tegen u zegt: 'Dit is aan afgoden geofferd', eet het dan niet, omwille van degene die het u vertelde en omwille van het geweten. Want de aarde is van de Heere, met alles wat zij bevat.

1 KORINTHE 10:28

Opnieuw haalt hij hetzelfde vers aan, Psalm 24:1.

Ik heb het echter niet over uw eigen geweten, maar over dat van de ander. Immers, waarom zou mijn vrijheid onder het oordeel vallen van het geweten van een ander? En als ik door genade aan de maaltijd deelneem, waarom word ik dan gelasterd om iets waarvoor ik dank?

1 KORINTHE 10:29-30

Dit is een bezwaar dat hij van hen verwacht. Waarom zou mijn geweten door iemand anders beoordeeld moeten worden? Als mijn hart recht is voor de Heere, waar bemoeit iemand zich dan mee door mij te beoordelen? En Paulus geeft daar min of meer antwoord op in vers 31:

Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer van God.

1 KORINTHE 10:31

Zoals hij in hoofdstuk 9 al aangaf, is hij voor allen alles geworden.

zoals ik ook in alles allen behaag, door niet mijn eigen voordeel te zoeken, maar dat van velen, opdat zij behouden worden.

1 KORINTHE 10:33

zegt hij.

Wat ik doe, is wat Christus deed, en wat ik doe, is wat jullie zouden moeten doen. Wat zegt hij? Wanneer je naar de vleesmarkt gaat of bij iemand thuis wordt uitgenodigd om te eten, besef je natuurlijk dat een deel van het vlees daar heel goed overgebleven kan zijn van iets wat aan afgoden is geofferd. Je hoeft daar niet zo gewetensvol op te letten als de Joden zouden doen. Je hoeft je niet af te vragen of je jezelf verontreinigt als je wat vlees eet dat toevallig zo'n overblijfsel is. Er zit niets magisch in dat vlees waardoor je verontreinigd raakt.

Maar als iemand je in zo'n situatie vertelt dat het vlees inderdaad aan afgoden is geofferd, eet het dan niet. Waarom? Hij gaat ervan uit dat niemand je erop kan aanspreken als je het niet weet, ook al vinden ze het verkeerd. Je doet iets zonder het te weten, ook als zij het wel weten en jij niet. Maar als ze je vertellen dat het aan afgoden is geofferd, vinden ze dat kennelijk belangrijk, of vinden ze dat het voor jou belangrijk zou moeten zijn. Misschien is het dat niet, en misschien hoeft het dat ook niet te zijn, maar zij vinden van wel. Anders zouden ze het niet tegen je hebben gezegd. Als ze je uitnodigen en zeggen: 'Trouwens, dit vlees is aan afgoden geofferd', vertellen ze je dat omdat ze denken dat het voor een christen iets zou moeten uitmaken. Daarom zegt hij: omdat het voor hen iets uitmaakt, moet je het niet eten.

32

Alles is van God: eten met oog voor anderen

Allereerst, wanneer hij zegt dat je alles kunt eten wat je wordt voorgezet, zonder ter wille van het geweten vragen te stellen, zegt hij:

De aarde is van de HEERE en al wat zij bevat, de wereld en wie er wonen.

PSALMEN 24:1

waarmee hij de psalm aanhaalt. Dit betekent dat het niet uitmaakt of het aan een afgod is geofferd. Uiteindelijk is alles van God. Mensen kunnen het aan een afgod offeren, maar dat verandert niets aan het feit dat het eigenlijk van God is. Je kunt het eten als iets wat aan God is gewijd, als je wilt. Je eet met dankzegging.

Want het wordt geheiligd door het Woord van God en door het gebed.

1 TIMOTHEÛS 4:5

Het maakt niet uit waar het vlees vandaan komt. Het is van God. De hele wereld is van God en alles wat daarin is, en zo kun je het ook eten.

Maar als ze je vertellen dat het aan afgoden is geofferd en je beseft dat dit voor hen een struikelblok kan zijn, doe het dan gewoon niet. Hij zegt opnieuw in vers 28:

Indien echter iemand tegen u zegt: Dat is een afgodenoffer, eet het dan niet, omwille van hem die u dat te kennen gaf en omwille van het geweten. Van de Heere immers is de aarde en haar volheid.

1 KORINTHE 10:28

Daarmee bedoelt hij dat je het voedsel, omdat het van de Heere is, zo moet eten dat je de Heere ermee behaagt. Aan de ene kant is er, omdat de aarde van de Heere is en al haar volheid, niets wat je om gewetensbezwaren niet zou mogen eten. Alles is van de Heere. Aan de andere kant: omdat het van de Heere is, is het niet van jou. Het is van Hem, en daarom moet je het tot Zijn eer eten, als je het al eet. Als je alleen tot Zijn eer kunt handelen door het niet te eten, dan moet je dat doen, want het is van Hem, niet van jou.

33

God eren en Christus' voorbeeld volgen

Dezelfde uitspraak werkt twee kanten op, zowel om iets toe te staan als om iets te verbieden. Waar het op aankomt, staat in vers 31:

Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer van God.

1 KORINTHE 10:31

Alles wat je doet, zelfs dingen als beslissen wat je eet of drinkt, hoeveel je eet of drinkt, of al dat soort aspecten — gewone, dagelijkse, alledaagse dingen — zelfs die dingen moeten als een dienst tot eer van God worden gedaan.

Om God te verheerlijken, is het noodzakelijk dat je mensen geen struikelblokken in de weg legt. Daarom zegt hij in vers 32:

Geef geen aanstoot, niet aan de Joden en de Grieken, en ook niet aan de gemeente van God,

1 KORINTHE 10:32

Als je christenen laat struikelen, zou je iemand voor wie Christus gestorven is, verloren kunnen laten gaan. Laat je een Jood of een Griek struikelen, dan zou je kunnen verhinderen dat ze tot Christus komen. Beperk gewoon je gedrag tot eer van God. Geef niet zomaar toe aan je verlangens voor je eigen plezier.

Hij zegt: 'Dit is wat ik doe.' Dat heeft hij al duidelijk gemaakt. Daar ging hoofdstuk 9 helemaal over: hoe Paulus zichzelf beperkt ter wille van het Evangelie. Hij zegt in vers 33:

zoals ik ook in alles allen behaag, door niet mijn eigen voordeel te zoeken, maar dat van velen, opdat zij behouden worden.

1 KORINTHE 10:33

Dat betekent niet dat hij iemand was die mensen naar de mond praatte. Ergens anders, in Galaten 1:10, zegt hij:

Want ben ik nu bezig mensen te overtuigen, of God? Of probeer ik mensen te behagen? Als ik immers nog mensen behaagde, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn.

GALATEN 1:10

Maar wat hij daar bedoelt, is dat hij zijn Evangelie zou aanpassen, het Evangelie zo zou veranderen dat het mensen behaagt. Als hij dat deed, zou hij Christus niet kunnen dienen. Over sommige dingen valt niet te onderhandelen.

Maar bij veel dingen, zoals of ik iets ga eten of niet, of ik aan een bepaalde eetlust ga toegeven of niet, kan ik me naar andere mensen schikken, omwille van hen, tot hun nut.

Daarom zegt hij in het openingsvers van hoofdstuk 11 dat je moet doen wat ik doe.

Neem een voorbeeld aan mij.

Wat ik doe, is wat Jezus deed, zegt hij, en dat moeten jullie ook doen.

Wanneer deed Jezus dat? Dat punt brengt hij naar voren in Romeinen 15:1 tot en met 3, wanneer hij het over hetzelfde heeft:

Maar wij die sterk zijn, zijn verplicht de zwakheden van hen die niet sterk zijn te dragen, en niet onszelf te behagen. Laat daarom ieder van ons zijn naaste behagen ten goede, tot opbouw. Want ook Christus heeft niet Zichzelf behaagd, maar zoals geschreven staat: Al de smaad van hen die U smaden, is op Mij gevallen.

ROMEINEN 15:1-3

Met 'wij die sterk zijn' bedoelt hij dus mensen met een sterk geweten, geen gevoelig geweten. Dat is het punt dat hij maakt. Christus behaagde Zichzelf niet. Hij kwam niet om Zichzelf te behagen. Daarom moeten wij navolgers van Christus zijn. Paulus was zelf een navolger van Christus, iemand die Christus in dit opzicht navolgde. En dat moesten zij ook zijn: niet zichzelf behagen, maar de opbouw van anderen zoeken. Daarmee zijn we aan het einde van de stof gekomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Korinthe 8:1
- 1 Korinthe 7:32-33
- Lukas 10:7

- 1 Korinthe 9:15
- 1 Korinthe 9:16
- 1 Korinthe 9:17-18
- Lukas 17:7-10
- Lukas 17:9
- 1 Korinthe 9:19-23
- Markus 10:45
- Markus 10:44
- Efeze 4:11
- Handelingen 21
- 1 Korinthe 8:7
- 1 Korinthe 9:23
- 1 Korinthe 9:24-25
- 1 Korinthe 9:26-27
- 1 Korinthe 9:19-22
- Leviticus 19:31
- 1 Korinthe 9:25
- 1 Korinthe 9:25-27
- Efeze 6:12
- 1 Korinthe 3:15
- 1 Korinthe 9:27
- 1 Korinthe 10:1-4
- Johannes 6
- Johannes 6:32
- 1 Korinthe 10:6
- 1 Korinthe 10:5
- 1 Korinthe 10:4
- 1 Korinthe 10:7
- 1 Korinthe 10:8
- 1 Korinthe 10:9
- 1 Korinthe 10:10
- 2 Petrus 2:19
- Jakobus 5:19-20
- 1 Korinthe 10:11

- Hebréeën 9:26
- Hebréeën 1:1-2
- 1 Johannes 2:18
- 1 Petrus 1:20
- 1 Korinthe 10:12-13
- 1 Korinthe 10:14
- Johannes 10:29
- 1 Korinthe 10:12
- 1 Korinthe 10:15
- 1 Korinthe 10:16
- 1 Korinthe 10:17-22
- 1 Korinthe 10:23
- 1 Korinthe 6:12
- 1 Korinthe 10:24
- Filippenzen 2:4
- 1 Korinthe 10:25
- 1 Korinthe 10:26
- 1 Korinthe 10:27
- 1 Korinthe 10:28
- 1 Korinthe 10:29-30
- 1 Korinthe 10:31
- 1 Korinthe 10:33
- Psalmen 24:1
- 1 Timotheüs 4:5
- 1 Korinthe 10:32
- Galaten 1:10
- Romeinen 15:1-3

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.